

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

ZAKLJUČEN OBISK ZUNANJEGA MINISTRA MEDICIJA V JUGOSLAVIJI

Srečanje v Dubrovniku pomeni okrepitev sodelovanja in večja jamstva za manjšino

Ministra Medici in Minić sta soglašala o potrebi, da bi zagotovili etničnim manjšinam največjo zaščito in ustrezne pogoje za njihov najširši razvoj - Soglasje o potrebi prizadevanj za mir na Bližnjem vzhodu na podlagi resolucije varnostnega sveta OZN
Zapleten odgovor ministra Medicija o vprašanju dokončne meje

Uradno poročilo

DUBROVNIK, 20. — O obisku ministra Medicija v Jugoslaviji so objavili naslednje skupno poročilo: «Podpredsednik zveznega izvršnega sveta in zvezni tajnik za zunanje zadeve M. Minić ter minister za zunanje zadeve sen. Giuseppe Medici sta se srečala v Dubrovniku 19. in 20. marca 1973.

Ministra sta med prijateljskim delovnim srečanjem z zadovoljstvom ugotovila ugoden razvoj italijansko-jugoslovanskega sodelovanja. Razgovori, ki so potekali v konstruktivnem vzdušju, so jima omogočili primerljive stališče o najvažnejših mednarodnih problemih in preučitev vprašanj, ki se neposredno tičejo odnosov med Italijo in Jugoslavijo. Glede dvostranskih odnosov je bila poudarjena želja obeh vlad po krepitevi politike prijateljstva in dobrega sosedstva.

Ministra sta ponovno potrdila, da se odnosi med obema državama navdušujejo ob načelih listine Združenih narodov in izjave o prijateljskih odnosih med državami ter sta globalno preučila dvostranske odnose in pri tem potrdila namen, da bi v recipročnem interesu rešili še odprta vprašanja.

Pri preučevanju razvoja sodelovanja med obema državama, ki sta ga obe strani ocenili kot zelo koristno in že uspešno uresničeno na številnih področjih, sta ministri ugotovila, da je politika dobrega sosedstva, ki je bila doslej uresničena, še dala pozitiven prispevek k izboljšanju življenjskih pogojev ter gospodarskemu in družbenemu napredku obeh držav. Soglašala sta o potrebi zagotovitve etničnim manjšinam, katerim obe vladi potrjujejeta namen, da bi dali največjo zaščito, ustreznih pogojev za njihov najširši razvoj na kulturnem, družbenem in gospodarskem področju.

Med srečanjem je bil tudi pomen poglobitve že začete preučevanja za skupno akcijo za zajezitev onesnaženja voda Jadranskega morja.

Oba ministra sta ugotovila, da je od krepitve gospodarskih in družbenih odnosov med obema državama odvisna uresničitev vzdušja polnega medsebojnega zaupanja, ki je temeljni pogoj za zagotovitev nadaljnjega uspešnega razvoja sodelovanja med obema državama.

Med široko izmenjavo mnenj o mednarodnem položaju sta ministri ugotovili soglasnost stališč o številnih vprašanjih ter sta potrdila namen, da bi dala konstruktivne doprinos k nadaljnjemu izboljšanju sodelovanja med narodni s prispevanjem k varnosti področja, kateremu pripadata. Obe strani sta soglašali o potrebi po iskanju mirne rešitve, na osnovi resolucije št. 242 varnostnega sveta Združenih narodov.

Po široki in poglobljeni izmenjavi mnenj o evropskem položaju sta ministri soglašala o potrebi, da bi konference za varnost in sodelovanje v Evropi nakazala konkretna cilja, ki naj ustvarjajo dejanske pogoje varnosti in učinkovite oblike sodelovanja v Evropi. Konferenca bo morala omogočiti vsem evropskim državam, da svobodno razvijajo lastne ustanove, ter bo lahko dala pobudo za širše sodelovanje na gospodarskem, trgovskem, tehničnem in znanstvenem področju s pospešenjem razvoja kulturnih odnosov in z razširjenju stikov med ljudmi z namenom, da bi izboljšali medsebojno spoznavanje in razumevanje med narodi.

Med srečanjem dveh ministrov je prišlo do izmenjave mnenj tudi o azijskem Jugovzhodu, v tem okviru pa je bila poudarjena posebna pozornost položaju v Vietnamu. Obe strani sta izrazili prepričanje, da je izvajanje pariskih sporazumov bistveni pogoj za pravico rešitev vprašanja.

(Od našega posebnega dopisa)

DUBROVNIK, 20. — «Pri preučevanju razvoja sodelovanja med obema državama, ki sta ga obe strani ocenili za zelo koristno in že uspešno uresničeno, sta ministri ugotovila, da je politika dobrega sosedstva, ki je bila doslej uresničena, še dala pozitiven prispevek k izboljšanju življenjskih pogojev ter gospodarskemu in družbenemu napredku obeh držav. Soglašala sta o potrebi zagotovitve etničnim manjšinam, katerim obe vladi potrjujejeta namen, da bi dali največjo zaščito, ustreznih pogojev za njihov najširši razvoj na kulturnem, družbenem in gospodarskem področju.

To je najpomembnejši odstavek uradnega poročila o razgovorih med ministroma Medicijem in Minićem v Dubrovniku, v katerem so obsežna preučila vprašanja meje, ne z vidika meje, ki ločuje, temveč prav obratno, z vidika meje, ki naj združuje in v katerem je dan tudi pomemben poudarek vprašanju zaščite narodnostnih manjšin.

V primerjavi z zaključki zasedanja zunanjih ministrov Italije in Jugoslavije v Benetkah, ki je bilo pred dobrima dvema letoma, je tokrat uradno poročilo preciznejše in nekoliko obsežnejše, saj je bilo tokrat v poročilu rešeno samo, da gre za obvezo o maksimalni zaščiti, tokrat pa je poudarjeno, da gre tudi za ustvarjanje pogojev, za čim širši kulturni, socialni in gospodarski razvoj.

O manjšinskih vprašanjih se je na zasedanju večkrat govorilo. Prvič večerj dopolnje in smo o tem že podrobno poročali, nata pa tudi med razpravo o vprašanjih evropske konference o varnosti, ko je minister Medici ugotovil, kako je važno, da se je na neposrednem področju meje ustvarilo ozračje razumevanja, da sta pri tem dali zgledni prispevek obe narodnosti manjšini, in nadaljeval s poudarjenjem obveznosti vlad obeh držav, ki jih imata do manjšin in do manjšinske zaščite.

O tem in na splošno o vseh vprašanjih, ki so bila na dnevnem redu razgovorov, je danes minister Medici dal časa odgovorjal časniki, katerim je strnil rezultat razgovorov v treh definicijah: «Razgovori so bili koristni, stvarni in zadovoljivi.» Medici je nadaljeval, da ne moremo zapeti slavospevov, da ne gre za velikanse uspehe, da pa gre vsekar za važne razgovore, ki so nedvomno koristni. Nato je podrobneje obrazložil vsebino vsakega izmed treh navedenih pojmov.

1. Razgovori so bili koristni, ker so na njih obravnavali stvarna vprašanja dvostranskih odnosov in so ugotovili mnogo sličnih stališč in da so interesi v bistvu identični. Pri obravnavanju mednarodnih vprašanj sta obe delegaciji — kar je povsem logično — izhajali iz povsem različnih zornih kotov: Italija je članica atlantskega zavezništva, Jugoslavija je nevezana država, vendar pa je prav zato še toliko bolj dragocena ugotovitev, da so stališča in zlasti predlogi za reševanje spornih vprašanj zelo podobni.

2. Stvarnost razgovorov vidi minister Medici v dejstvu, da pri obravnavi dvostranskih vprašanj «sicer niso govorili o vprašanju, za katerega misli tisk, da je bistveno (pri tem gre za rešitev meje in za tako imenovano vprašanje cone B), da pa so ugotovili, da obstajajo pomembna dvostranska vprašanja, ki jih je treba rešiti.

Nato je minister Medici obširneje govoril o gospodarski izmenjavi in med drugim omenil velike možnosti investicij v skupna podjetja ter načine, da se okrepiti tudi tradicionalna oblika izmenjave predvsem kmetijskih pridelkov.

3. Zadovoljivi: to definicijo razgovorov je Medici povezal predvsem z obravnavo mednarodnih vprašanj, ki je dejal, da so bili razgovori izredno odprti, odkriti, da sta obe delegaciji jasno govorili o vsem, kar vse pa tudi pomeni novo potrditev prisrčnih odnosov, ki obstajajo med obema državama.

Na izrecna vprašanja prisotnega novinarja, če je zadeva «cone B» vplivala na razgovore, če se je čutila pri ozračju, je Medici odgovoril, da gre prav gotovo za stvar, ki je vplivala in bo vplivala, istočasno pa tudi za vprašanje, ki ga je treba «počasno peči».

govora o koristnem sodelovanju med obema jugoslovanskimi republikami in sosednimi italijanskimi deželami.

Drugi dan razgovorov je potekal na raznih ravneh. Ponovno sta se zelo dolgo razgovarjala oba zunanja ministra na štiri oči, istočasno pa sta zasedali obe delegaciji, ki sta se ukvarjali v bistvu s sestavljanjem zaključnega poročila, ki je zelo obsežno in podrobno in ki pri obravnavi določenih vprašanj ne uporablja hermetični diplomatski ton.

Jugoslovanski zunanji minister Minić je nato svojega gosta peljal na ogled po Dubrovniku, za kar v prejšnjih dveh dneh ni bilo trenutka časa, na ogled znamenitosti tega prekrasnega mesta. Ministra sta se sprehajala med turisti in rado vednimi domačini brez posebnih varnostnih in drugih ukrepov. Minister Medici je ob 15. uri zapustil z osebnim letalom Dubrovnik in se vrnil v Rim.

B. SAMS

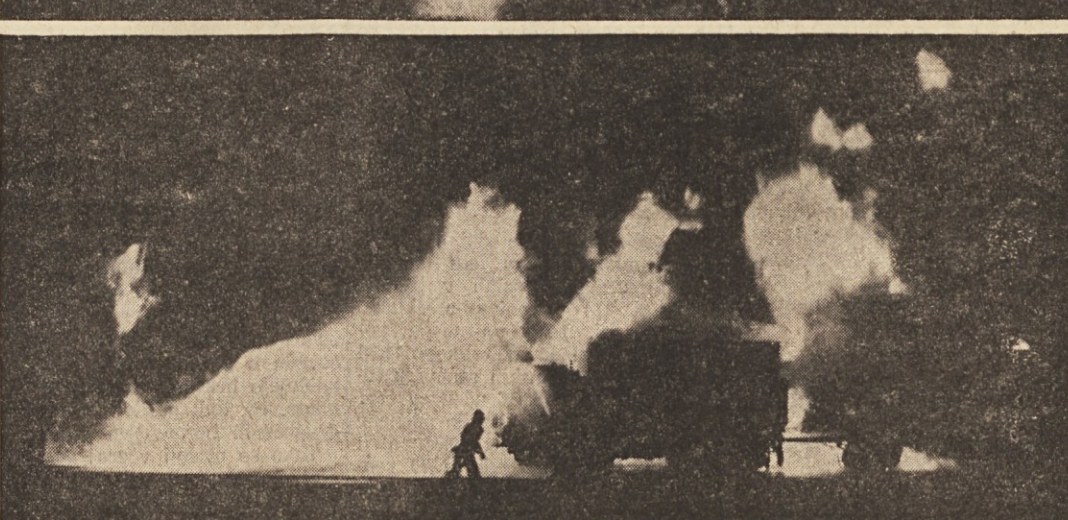
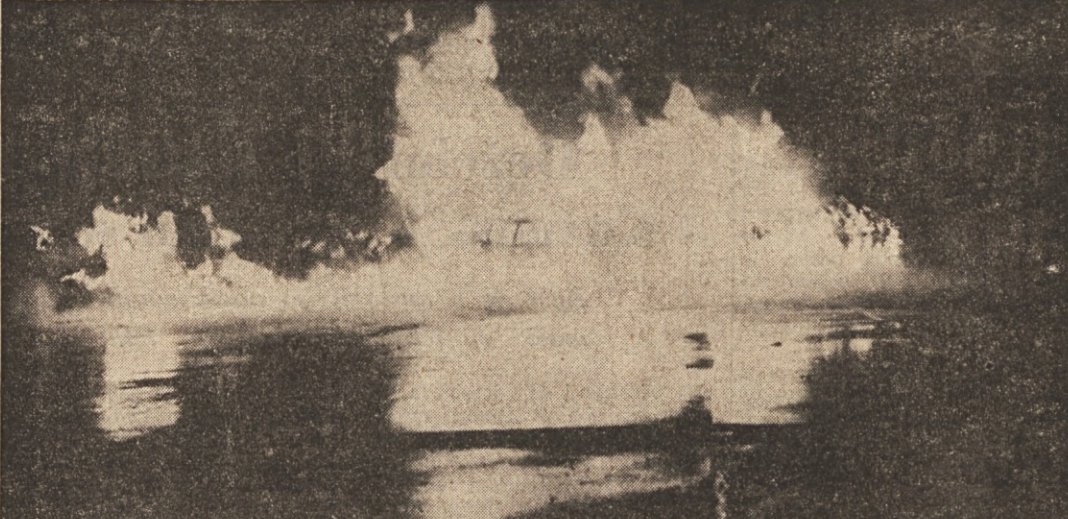
Predsednik ZRN danes na uradnem obisku v Italiji

RIM, 20. — Jutri bo prisel na dvodnevni uradni obisk v Italijo predsednik Zveze republik Nemčije Gustav Heinemann. Poleg žene ga bodo spremljali zunanji minister Walter Scheel in visoki funkcionarji bonške vlade ter predstava republike. Na letališču v Ciampinu bodo gosta pričakali najvišji italijanski predstavniki s predsednikom Leonejem na čelu. Še jutri popoldne bo na sporedu prvi razgovor med Heinemannom in Leonejem. Na dnevnem redu bo preučitev mednarodnega položaja, evropskih problemov, razvoja denarne krize in dvostranskih odnosov. Govor bo tudi o več kot 400.000 italijanskih delavcev, ki je zaposlenih v Zahodni Nemčiji.

SINOČI NA MEJNEM PREHODU V GORICI

NENADEN POŽAR NA TOVORNJAKU S PRIKOLICO POVZROČIL VELIK PREPLAH PRI RDEČI HIŠI

Domnevajo, da gre za sabotažo - Pri mejnem prehodu je bilo zaradi stavke carinskih uslužbencev ustavljenih več kot sto tovornjakov - Zgorela sta dva tovornjaka - Prisebnost navzočih šoferjev in gasilcev preprečila hujše posledice

Tovornjaka v plamenih na parkirnem prostoru pri Rdeči hiši

(Foto M. Waltritsch)

Ameriški dolar zgublja na vrednosti na vseh svetovnih deviznih trgih

RIM, 20. — Danes so se ponovno odprle devizne borze tudi v Italiji. V Rimu in Milanu so bili posli skoraj razmerno skromni in se je lira takoj v začetku nekoliko okrepila. Toda v italijanskih finančnih krogih poudarjajo, da je še pre zgodaj govoriti o ustaljenem položaju, ker so se v glavnem danes razvijali posli, ki so zaostrili v zadnjih osmih dneh, ko so bile devizne borze zaprte. To stanje bo sicer trajalo še nekaj dni. Šele potem se bo lahko videlo, kako bo italijanska lira reagirala v novem menjalnem režimu.

Toda ameriški dolar je bolj ali manj ohranil doseženo vrednost na obeh italijanskih deviznih borzah, tako v odnosu do trgovske kot do finančne lire. Hkrati pa je

bilo opaziti da je lira ponovno nekoliko postopila v odnosu do belgijske franka in zahodnonemške marke ter vseh ostalih valut še ostalih članic gospodarske skupnosti, ki so uskladile svoj odnos do ameriškega dolarja. Tako v Rimu kot v Milanu se je videlo, da sta bila najbolj iskana belgijski frank in zahodnonemška marka, hkrati najstih dneh, ko so bile devizne borze zaprte. To stanje bo sicer trajalo še nekaj dni. Šele potem se bo lahko videlo, kako bo italijanska lira reagirala v novem menjalnem režimu.

Ameriški dolar je danes popravil nekoliko svoj položaj v Londonu v odnosu do funta šterlinga, medtem ko je v Parizu v odnosu do francoske franka ponovno izgubil na vrednosti. Tudi na frankfurtski borzi je vrednost dolarja padla, medtem ko so se okrepili belgijski frank, danska in švedska krona, ki so dosegli tako visoko raven, da je mogla tu posredovati zahodnonemška zvezna banka, da bi preprečila njihovo povišanje pri vrednosti nad 2,25 odstotka, kot so vrednosti nedavno v Bruslju. Dolar je nekoliko izgubil na vrednosti tudi na sami newyorški devizni borzi v odnosu do vseh tujih valut, čeprav so bili posli zelo uravnoteženi.

Na velikem parkirišču pred Rdečo hišo, kjer je bilo ustavljenih nad sto tovornjakov, je izbruhnil sinoči ob 23.20 velik požar, ki je kmalu zajel več kot stoječih tovornjakov in ki bi bil lahko povzročil velikansko škodo, če ne bi takoj prihiteli na pomoč številni gasilci kot tudi šoferji, ki so takas bili v baru «Rdeča hiša» ali pa so spali v kabinah tovornjakov.

Ognjenj zublji so takoj zajeli nekaj kamionov. Pravijo, da je ožen od daleč prvi opazil občinski odbornik Agati in da je obvestil o tem šoferje, ki so bili v baru. Ti so takoj stekli iz lokala, ter pričeli odvažati tovornjake na varnejše. Gasilci so prihiteli na parkirišče po nekaj minutah z eno brigalko, potrebne pa so bile še druge in že deset minut kasneje je bilo na kraju požara pet oddelkov gasilcev. Gorilsko poveljstvo je kasneje poklicalo na pomoč tudi gasilce iz Tržiča.

Ogenj je bil medtem zajel dva tovornjaka. Prvi je bil natovoren z ivernimi ploščami in z nadomestno kabinjo za tovornjak, drugi pa z deskami. Teh dveh ni bilo moč odstraniti, pogumnim šoferjem pa je uspelo rešiti že goreča tovornjaka, na katerih so gasilci oženj pogasili. Pri rešenih tovornjakih ima jugoslovansko registracijo GO 218-65 in je last Avtoprometa iz Nove Gorice. Na njem so bile vreče suhe detelje. Drugi rešeni tovornjak pa je last Alma Contartutija iz Dolegana (UD 184044); na njem so bile natovorene deske.

Več desetnih gasilcev v azbestnih oblekah je približno dve uri gasilo požar. Dva tovornjaka sta, kot smo že povedali, popolnoma zgorela. Ogenj se je hitro razširil, kar je tudi razumljivo, saj ima vsak tovornjak rezervoar s približno tisoč litri nafte.

Šoferji in lastniki tovornjakov so precej vznemirjeni zaradi tega požara. Morda je prišlo do njega povsem slučajno, ni pa izključeno da gre za kaj drugega, morda celo za neke vrste sabotažo. Šoferji so, kot pišemo na gorški strani našega lista, precej razjarjeni zaradi celotne stavke carinskih uradnikov in prav sinoti, štiri ure pred požarom, so pred obmejnimi prehodom pri Rdeči hiši priredili demonstracijo. Sinoči so imeli lastniki tovornjakov v trenutku, ko je prišlo do požara, sestanek v neki gorški gostilni, da bi se domenili o današnjih protestnih akcijah. Brez dvoma bo sinočni požar še bolj razburil šoferje, kar bo danes brez dvoma povzročilo določene težave.

MARKO WALTRITSCH

RIO DE JANEIRO, 20. — Neki brazilski časnik piše, da bo Nixon svetovalec Kissinger julija letos obiskal Brazilijo, kjer naj bi ostal dva tedna. Tudi sam Nixon bi moral se letos uradno obiskati Brazilijo.

CANBERRA, 20. — Predsednika vlad Jugoslavije in Avstralije, Džemal Bijedić in Gough Whitlam, sta danes po prvih uradnih razgovorih, katerih sta se udeležila tudi delegaciji obeh držav, izmenjala misli o mednarodnem položaju, o dejavnosti obeh vlad na mednarodnem področju in o dvostranskih odnosih.

Med razgovori je avstralski ministrski predsednik izrekel priznanje Jugoslaviji za njeno dosledno politiko nevrščenosti, neodvisnosti, nacionalne suverenosti in enakopravnosti ter borbe za boljše mednarodne odnose. Glede dvostranskih odnosov je Whitlam izrazil željo po dobrih odnosih in sodelovanju z Jugoslavijo ter poudaril, da njegova vlada ne bo več dovolila terorističnega delovanja ustaške emigracije v Avstraliji, ker to ne škoduje samo jugoslovansko-avstralskim odnosom, ampak ogroža tudi demokratične interese Avstralije in njeno svobodo. Whitlam je dal Bijediću široka zagotovila, da bo njegova vlada sprožila odločne ukrepe proti dejavnosti ustaške emigracije.

Predsednik ZIS Bijedić je v svojem posegu najprej sprožil vprašanje življenjskih pogojev okrog 200.000 Jugoslovancev, ki delajo v Avstraliji, nato pa se je ustavil pri delovanju fašistične in teroristične emigracije, ki sicer ne more ogroziti Jugoslavije, pač pa škoduje jugoslovansko-avstralskim odnosom in tudi avstralskemu ljudstvu samemu. Znano je na primer da je pri lanskem ustaškem bombnem atentatu v Sidneyu izgubilo življenje 16 avstralskih državljanov. Džemal Bijedić je izrekel priznanje novi avstralski laburistični vladi za to, kar je doslej storila, da bi preprečila protijugoslovansko dejavnost ustaške emigracije, in za to, kar je napovedala, da bo v tem pogledu storila.

Prvi dan obiska predsednika Bijedića je kljub napovedanim demonstracijam ustaških organizacij potekal povsem mirno. Avstralska policija, ki je uvedla stroge varnostne ukrepe, je sporočila, da so same ustaške organizacije odgovorne za demonstracije, verjetno pod pritiskom ogromne večine prebivalstva, ki se zaveda, da bi kakršnakoli protijugoslovanska akcija ne bila naperjena samo proti Jugoslaviji, temveč tudi proti interesom same Avstralije.

Na sliki: srečanje med predsednikom Bijedićem (desno) in Whitlamom.

Delegacija SKGZ pri Mitji Ribičiču

LJUBLJANA, 20. — Predsednik republiške konference SZDL Slovenije Mitja Ribičič, je v prisotnosti Jožeta Hartmana, predsednika Komisije za manjšinska in izseljenška vprašanja pri RK SZDL, sprejel danes delegacijo Slovenske kulturno gospodarske zveze, ki so jo sestavljali njen predsednik Boris Race, Izidor Predan in dr. Mirko Primožič.

V prisrčnem razgovoru so predstavniki SKGZ prikazali položaj slovenske narodnostne skupnosti v deželi Furlaniji - Juljski krajini in poudarili njuno, da pride čimprej do celovite zakonske zaščite Slovencev v tej deželi. Govor je bil tudi o utrjevanju stikov med obema zvezama in o potrebi čimprejnejšega uresničevanja znanstvenega obravnavanja raznih vprašanj slovenske narodnostne skupnosti, predvsem pa preteklosti Slovencev v Benetji, na Gorškem in Tržaškem.

S SINOČNJE SEJE TRŽAŠKEGA OBČINSKEGA SVETA

Odobrena shema reorganizacije občinskih služb in storitev

Posegi svetovalcev KD, socialista Giuricina in komunista Kocjančiča - Vprašanje urada za prevode iz slovenščine

Tržaški občinski svet je na včerajšnji izredni seji (ta teden se bo sestel se v petek) odobril shemo reorganizacije občinskih uradov in storitev. V bistvu gre za to, da bo odlošeno o razdelitvi petnajstih političnih odborov na petnajst uradov, oziroma odborov. Skladno s porazdelitvijo pooblastil posameznim odborom, ki ustrezajo nekakšni funkcionalnosti dela uprave po novih konceptih, so tudi združili posamezne urade, službe in storitve v isti osebi.

Pretežno bi bilo obnoviti celotno shemo, ki obsega skoraj dvajset tipičnih strani. Naj pomeni le, da se dosedanjim občinskim oddelkom pridruži še oddelki za urbanistiko, ki je ločen od oddelka za javna dela in oddelki za šport in rekreacijo, poleg seveda oddelka za kulturne dejavnosti.

O shemi reorganizacije, za katero je odbornik Vasario v uvodnem poročilu dejal, da je začasna in preizkusna, se je razvila živahna razprava. Vanjo so posegli socialdemokrat prof. Lanza, liberalci Trauner, Fabiani (KD), Morelli (MSI), socialist Giuricin, komunist Kocjančič, republikanec Gargano ter demokristjani Tomizza in Richetti.

Demokristjanski svetovalci so v bistvu pohvalili shemo občinskega odbora, da bi poudarili socialni pomen dejstva, da se v okviru občinske uprave osamosvoji uradi za pomembne storitve, kot je urad za otroške jasi oz. urad za pomoč starejšim ljudem na domu. Fabiani je še posebej poudaril, da zakon za sedaj še ne dopušča, da bi občina izdajala večja sredstva za šport, ker so ta sredstva vključena med neobvezne stroške. Izrazil je upanje, da bo zakon v kratkem spremenjen.

Socialist Gianni Giuricin je bil mnenja, da gre za »prilagoditev« občinске uprave in porazdelitve uradov obstoječim 15 odborom, kar združuje politično in upravno oblast. Zaviral pa je polemiko liberalcev o pristojnosti odborov in namestnikov, ki v Spacinijem odboru delujejo povsem enakovorno ostalim.

Komunist Kocjančič je v uvodu poudaril, da se sindikati niso strinjali z reorganizacijo, ker se je občinska uprava v preteklosti izrekla za organsko prenosno svojih služb. Kritiziral je nato dejstvo, da je po reorganizaciji ošibljene oddelke za zdravstvo, medtem ko je oddelki za urbanistiko ojačani. Po njegovem mnenju je ta reorganizacija le izraz porazdelitve politične moči med posameznimi silami v okviru koalicijske leve sredine, skratka odraz boja za oblast med strankami večine.

Poseben del svojega posega je posvetil dejstvu, da v shemi ni omenjen urad za prevajanje iz slovenskega jezika, ki je — po mnenju KPI

ŽIVINOREJA IN NAŠ KRAS

Jutri ob 20. uri bo v Prosvetnem domu v Bazovici redni občni zbor Pokrajnškega združenja rejcev živali, v katerem so včlanjene živinorejci z vsega tržaškega področja. O združenju, ki ima poseben vlog v pomen za izboljšanje in razvoj živinorej, smo podrobno poročali pred nekaj tedni, ob obnem zboru pa bi radi navedli nekaj misli in opozorila na najbolj pereče probleme naše živinoreje.

Predvsem je treba poudariti, da brez živinoreje ne more biti govorja o kmetijstvu. Živinoreja je še vedno stebel kmetijskega gospodarstva, je pa tudi zelo zanimiva in podvržena raznim vplivom. Na našem področju imamo predele, in sicer na Krasu, kjer je živinoreja glavni vir dohodka, v drugih predelih imamo boljše pogoje za vinogradništvo, v raznih krajih pa se vedno bolj razvija ta vrtnarstvo in cvetličarstvo, posebno odkar so izginili vrtni v nekaterih predelih tržaškega predmestja.

Glede živinoreje moramo najprej ugotoviti, da se število goveje živine stalno krči, da v nekaterih vaseh skoraj ni več krav, zlasti v miljski in dolinski občini in v nekaterih vaseh v tržaški občini. Nekateri hlevi so se v zadnjih letih popolnoma izpraznili, v drugih pa je več živine kot prej. Zakaj se to dogaja? Kmetovalci, kjer so boljši pogoji za živinorejo, so pač videli, da morajo imeti sodebne hleve in več glav živine, sicer se jim ne splača ukvarjati se z nekaj krepji. Hlevi so se izpraznili predvsem tam, kjer je bilo največ razlastitev, kjer je vedno manj travnikov in pašnikov, kjer so nove ceste odrezale vasi od pašnikov. Na splošno pa velja ugotoviti, da živinoreja izumira tam, kjer je večje pomanjkanje delovne sile. Želostna je ugotovitev, da je med živinorejci najmanj mlade delovne sile. Mladi živinorejci so zelo redki. Mi težko ugotoviti, zakaj. Živinoreja namreč terja človeka, vsak dan, v sedanjih pogojih na našem področju pa ne nudi mlademu človeku lepe perspektive.

Če hočemo, da se živinoreja ohrani, moramo predvsem rešiti to vprašanje, ki ni tako enostavno in lahko. Obirnino vprašanje. Zakaj imamo nekaj mladih, poletnih in marljivih vinogradnikov, vrtnarjev in cvetličarjev? Ker imamo za to veselje in pri tem tudi zadovoljenje in kolikor toliko za gotovljenje zaslužek. Poskrbeti je torej treba, da bo tudi živinoreja privlačna in da bo zagotovila pripraven zaslužek. Naše živinorejce

— pomembna, čeprav ne popolna, storitev v korist slovenskih občanov in svetovalec. Ta urad bi moral oskrbeti dvojezično poslovanje v vseh konfliktih, kjer je to potrebno, kar se pa ne dogaja povsod, ker je v svojem staležu prešibek. Občinski odbor se je pred letom dni obvezal, da bo — poleg obstoječih — sprejel v službo še dve prevajalci za slovenščino. Obljuba je bila izpolnjena le polovico, z zaposlitvijo ene same nove prevajalke. Kocjančič je zato zahteval, naj mu pristojni odbor da ustrezna zagotovila, saj gre za načelno vprašanje.

Res mu je v svojem odgovoru odbornik Vasario dejal, da spada urad za prevajanje iz slovenščine pod urad za stike z javnostjo. Ni pa odgovoril na vprašanje novih tolmачev, ki jih terjata obseg dela in konzulte. Vasario je dopolnil s politično ocenno upravnega sklepa župana Spacini,

ki je sporočil, da bo začasni reorganizaciji sledila dokončna. Prva etapa te dokončne reorganizacije služb in storitev bo petkov sestanek s sindikati.

Sklep so nato svetovalci leve sredine odobrili z 29 glasovi. Proti je glasovalo 17 svetovalcev KPI, MIT, liberalci in misovci.

48-urna stavka

trgovskih potnikov

Deželne sindikalne organizacije trgovskih potnikov CGIL, CISL in UIL so napovedale 48-urno stavko, ki bo v četrtek, 22. marca in v petek, 23. marca. Stavko so napovedale v okviru vsedravnih stavk zaradi zaostritve stališča delodajalcev pri pogajanjih za novo delovno pogodbo.

PROMET Z ŽIVINO OB MEJI

Odbornik Varisco o skorajšnji rešitvi perečega vprašanja

Uprava državnih železnik nakazala sredstva za okrepitev postaj na Proseku in v Gorici

Zastoj prometa ob meji zaradi stavke carinikov je bil včeraj v središču pozornosti tudi deželnega sveta. V prvem delu seje, je odbornik za promet Varisco odgovoril na vprašanje svetovalca PLI Mompurga, ki je zadevalo zastoj, ki se na Proseku ponavlja leto za leto pri uvozu živine in mesa v poletnih mesecih. Zastoji razburjajo javno mnenje tako zaradi mu prizadele živine kakor tudi zaradi nastajajočih gospodarske škode. Mompurgo se je v svoji interpelaciji zavzemal za to, da bi dežela poskrbela za ustanovitev posebne komisije, ki naj bi preučila to vprašanje in sestavila vrsto predlogov za njegovo rešitev.

Na obojestrnih postajah, železnikiš in tudi cestnih, se pošiljke živine in drugega blaga od časa do časa nagrmadijo, tako zaradi trenutnih gibanj na tržišču, kot zaradi stavk te ali one kategorije delavcev, nameščenecv ali javnih funkcionarjev, kot tudi zaradi prenatrpanosti na železnicih in podobno. V tem pogledu je v zadnjih letih prišla na slab glas zlasti železniška postaja na Proseku, kjer poginja ob takih konicah do 20 odst. pripelane živine. O tem vprašanju je že lansko poletje na-

Vodstvo PSI ugodno sprejelo sklepe deželnega odbora

NA VPRAŠANJE SVETOVALCA ŠTOKE

Deželni odbornik Giust o slovenskih osnovnih šolah

Kako je z nastavitvijo novih učnih moči v letošnjem šolskem letu

V zvezi z odobritvijo deželnega načrta za urbanistični razvoj ter načrta za družbeno - gospodarski razvoj, o katerih se je včeraj ugodno izrekel deželni odbor, je deželno tajništvo PSI izrazilo zadovoljstvo nad uresničitvijo te pomembne politično - upravne obveznosti.

Poleg tega je tajništvo PSI izreklo pohvalo socialistični delegaciji v deželnem odboru ter posebno odborniku De Carliju, za njihov pomemben doprinos pri tem uspehu, ki bo nedvomno veliko pomenil pri bodoči ozemelski razporeditvi ter predvsem pri gospodarskem razvoju naše dežele v bližnji prihodnosti.

Nekaj minut pred polnočjo je izbruhnil požar v zadnjem delu nemškega tovarnjaka znamke volvo, ki ga je sofer pustil na parkirišču v Ul. Kandler. Plameni so se v kratkem razširili tudi na prednji del tovornjaka in ga popolnoma uničili. Na kraj je prihitela skupina gasilcev z motorno brizgalico, ki so v kratkem pogasili zadnje plamene. Škoda še ni ocenjena.

Še en osumljenec

«Črna septembra»

Preiskava o atentatih, ki naj bi bili odgovorni za požar hranilnikov nafte pri Dolini, je včeraj privedla do novega imena in sicer do Pierluigia Manettija, 33-letnega restavracijskega slikarja iz Rima, ki ga aretirali zgodaj jutraj 16. marca letos. Do včeraj je bila vest, da je bil odgovoren za požar hranilnikov nafte pri Dolini, je včeraj privedla do novega imena in sicer do Pierluigia Manettija, 33-letnega restavracijskega slikarja iz Rima, ki ga aretirali zgodaj jutraj 16. marca letos. Do včeraj je bila vest,

NA IZREDNI SEJI DEŽELNEGA ODBORA

SPREJETA GOSPODARSKI IN URBANISTIČNI NAČRT

O obeh dokumentih naj bi se izrekel še deželni svet

Včeraj dopoldne se je v Trstu sestel na izredni seji deželni odbor. Na dnevnem redu je bila razprava o deželnem razvojnem načrtu za razdobje od leta 1975 in o deželnem urbanističnem načrtu. Prvi načrt je podrobneje razčlenil odbornik za načrtovanje Stopper, o drugem pa je obširno spregovoril odbornik za urbanistiko De Carli. V obo načrta, predvsem pa v načrt za gospodarski razvoj Fur-

POZDRAVLJENA POMLAD

Na koledarju je napisano, da se je včeraj ob 19.13 začela pomlad. V sončnem bregu nad Barkovljami je naš fotograf Mario ujel v svojo »škatlico cvetoče čenice. Ze tedne in tedne imamo sončne dneve; uradna zima se je torej zelo prijazno odslavila. Zadovoljni so meščani, ki hodijo na izlete, še bolj pa kmetje, ki so v lepem vremenu lahko opravili delo v vinogradih in na njivah.

Potreben bi bil zdaj rahel dež, ker je zemlja zelo suha. Italijanski vremenslovcu napovedujejo ob koncu tega meseca pretežno jasno vreme z vmesnimi kratkotrajnimi padavinami, v prvi polovici aprila pa pooblašče v seveda več dežja.

Shod Združenja bivših deportirancev

Vsederavnno združenje bivših političnih deportirancev v nacistična taborišča ANED prireja v zvezi s procesom proti nacističnim zločincem izkaz v nedeljo, 25. marca ob 10.30 v Avditoriju, Ul. Tor Bandena 6, javno shod, na katerem bosta govorila senator odv. Gianfranco Maris, član dvema Alizicima, jih je tudi obdržal sodelovanja v kriminalni točki, ki naj bi bil »Črni september«. Zato je vsakdo, ki pripada tej skupini, ne glede na druga kaznjiva dejanja, lahko zaprt pod obžolto sodelovanja pri kriminalnem delovanju.

● Sekcija KPI »Pino Tomažič« prireja prvi ob 19.30, jazo, zborovanje z razpravo o gospodarskih in družbenih vprašanjih Trsta in naše dežele. Uvodno poročilo bo imel senator Paolo Sema.

● Drevi ob 20. uri bo v dvorani kulturnega krožka »Pečar« komemoracija tovariša Giordana Pratolonga ob dvajsetletnici njegove smrti.

NA VPRAŠANJE SVETOVALCA ŠTOKE

Deželni odbornik Giust o slovenskih osnovnih šolah

Kako je z nastavitvijo novih učnih moči v letošnjem šolskem letu

Na včerajšnji seji deželnega sveta je odbornik za šolstvo in kulturne dejavnosti Giust na ustrezno vprašanje svetovalca Slovenske Skupnosti Štoke navedel nekaj zaupljivih podatkov o stanju učnega osebja na slovenskih osnovnih šolah na našem področju. Štoka se je namreč posebej zanimal, kakšne ukrepe je deželna uprava sprejela, da bi pospešila imenovanje novega učnega osebja na slovenskih osnovnih šolah z razredi, ki združujejo več letnikov in kjer število učencev presega število, določeno po zakonu.

Odbornik Giust je dejal, da je v letošnjem šolskem letu na slovenskih osnovnih šolah v tržaški pokrajini 114 razredov s skupno 1.293 učenci, tako da pride po enega na vsakega učitelja po 11,34 učenca. Na italijanskih osnovnih šolah je vpisanih 16.216 učencev (797 razredov), povprečno število učencev na učitelja pa dosega 20,34. Med 114 slovenskimi razredi je 70 rednih razredov, 32 razredov z dvema letnikoma, 5 razredov s tremi letniki in 7 razredov s štirimi letniki.

Po členu 12 državnega zakona št. 820, z dne 24. septembra 1971, bi moralo biti v razredih z dvema ali več letniki največ po 10 otrok, vendar pa je ministrstvo za šolstvo s posebno okrožnico odredilo, naj se to pravilo uvaja le postopoma.

Za letošnje šolsko leto je ministrstvo za šolstvo dodalo 10 dodatnih učnih moči za italijanske in 3 učne moči za slovenske osnovne šole. Poleg tega je pristalo na dodatek 5 novih učiteljev za uvedbo celodnevne pouka na slovenskih šolah v Salezu in Zgoniku. Vse to ne odraža še idealne slike — je dejal odbornik Giust — pomeni pa prvi korak na poti k postopnemu reševanju določih omejenjega zakona št. 820. Položaj na nekaterih slovenskih osnovnih šolah je treba delno pripisati izjavljanju dolob »Sponemice o soglasju«, po katerih morajo šolske strukture odražati

Seja sindikata slovenske šole

V petek, 23. t.m. bo odborova seja. Na dnevnem redu bodo upravni in ekonomski položaji šolskega osebja ter priprava članskega sestanka.

POMEMBNA PRIDOBITEV ZA NAŠE MESTO

Obnovitev in modernizacije «ridotta» gledališča Rossetti

Po zaslugi družbe «Lloyd Adriatico» ima Trst sedaj moderno dvorano za znanstvena in podobna zasedanja

Trst je od včeraj bogatejši za pomembno pridobitev in sicer za moderno dvorano, ki bo lahko odlično služila za razna študijska zasedanja, zborovanja, konference, predavanja, okrogle mize, filmske projekcije in podobne dejavnosti. Tem potrebam bo namreč odšel na razpolago obnovljena mala dvorana oziroma tako imenovani »ridotta« gledališča Politeama Rossetti z vsemi dodatnimi prostori, za katerih temeljito preureditev in moderno tehnično opremo je poskrbelavarovalna družba «Lloyd Adriatico», ki je pred slabimi štirimi leti prevzela nase tudi pobudo in realizacijo temeljite obnove prostornega gledališča Rossetti.

Kot smo slišali na včerajšnji tiskovni konferenci, ki jo je v obnoveni dvorani priredilo vodstvo družbe «Lloyd Adriatico», je imela družba že od vsega začetka namen poskrbeti tudi za ureditev »ridotta«, na le zato, da bi kompletirala funkcionalnost celotnega prostora v neposredni funkciji gledališča kot takega, temveč prvenstveno za njegovo novo funkcijo, ki jo zahteva sedanj čas in narekuje potreba mestnega kulturnega znanstvenega in družabnega življenja.

Do uresničitve tega namena je sedaj prišlo in kdor je kdaj v daljni preteklosti zahajal v prostoro nekdanjega, že dolga leta popolnoma zapuščenega »kasona«, se bo ob ogledu nove obnovljene dvorane lahko prepričal, da je bilo delo opravljeno temeljito in z velikim smislom za uporabnost in za estetiko, za kar ima posebne zaslugete arh. Furio Nordio in tudi podjetje »Società Edile Adriatica«, ki je dela izvelo.

Glavna dvorana, v katero je možen dostop tako iz notranosti gledališča, kot iz Ul. Crispi, je v drugem nadstropju. V njej je 196 udobnih sedežev, ki so sicer fiksni, ki pa jih je mogoče tudi odstraniti ali kako drugače razvrstiti, strop in stene so preoblečene z akustično prevleko, dvorana je opremljena z zimsko in poletno klimatsko napravo, z zavesnim projekcijskim platnom ter z napravami za simultano prevajanje. Ob glavni dvorani, ki jo razsvetljuje dnevna svetloba skozi celotno stekleno steno, ki pa jo je mogoče zastrti delno ali v celoti za filmske projekcije tudi čez dan, je posebna tiskovna soba, štiri kabine za simultano radijsko prevajanje, od katerih dve se delujeta, knjižnica, bar, garderoba in še manjša prostora za manjše delovne skupine in za družabnost. V prvem nadstropju, ki je tudi v celoti obnovljeno, pa so še prostori za urade, arhive in podobno. Vsa talna preobleka je v »moquette«. Tako zunanja kot notranja arhitektonska konceptacija je ostala bistveno ista.

Podrobnejšo razlago obnovenih prostorov tudi namembnosti prostorov so udeležencem tiskovne konference podali predsednik družbe »Lloyd Adriatico« odv. Giorgio Invernizzi, vodja oddelka za stike z javnostjo dr. Barison in arhitekt Furio Nordio.

Program začetnih dejavnosti v novih prostorih — kot je dejal odv. Invernizzi — še ni izdelan, kakor tudi še ni odločeno, kdo bo prevzel obnovljene prostore v neposredno upravljanje.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina 19 predavanje otroškega pisatelja Giannija Rodarija o temi »Otroci in knjige v našem času«. Sledila bo debata.

● V petek, 23. marca bo ob 20. uri v prostorih krožka »Che Guevara« v Ul. Madonnina

VČERAJ V DEŽELNEM SVETU

Večina podprla zakonski načrt o uradnih seznamih kmetovalcev

Zavržena popravka KPI - Dežela zahtevala od vlade, naj prilagodi svojo zakonodajo smernicam EGS

Deželni svet je včeraj izglasoval z večino glasov nov zakon (štev. 391), ki vnaša vrsto dopolnil k deželnemu zakonu štev. 10 z dne 4. aprila 1972 o uradnih seznamih za kmetijske podjetnike v štirih pokrajinah: Furlanije - Julijske krajine, Zakon, ki ga je 26. januarja letos predložil deželni odbor, je deželnemu svetu na kratko objevil poročevalec De Biasio (KD).

Govornik je naglasil, da je deželni odbor pripravil nov zakonski osnutek, ker se prejšnji zakon (štev. 10) izrecno sklicuje na nujnost prilagajanja smernicam, ki jih za kmetijske dejavnosti daje vodstvo Evropske gospodarske skupnosti. Italijanska zakonodaja, ki je seveda tudi vezana na smernice, ni osvojila evropskih direktiv v tej smeri, ter so predstavniki KPI na ustreznih seji pristojne zakonodajne komisije deželnega sveta zahtevali, naj bi se razprava o zakonu odložila, tako da bi se deželna zakonodaja prilagodila smernicam EGS po predhodni prilagoditvi vsedravnih zakonodaj. Deželni odbor pa je nasprotno mnenja, da je treba z zakonom poiskati, ker se pritisk kmetijskih dejavnosti v deželi postopoma veča in bi bilo čakanje na prilagoditev v državnem merilu najbrž zelo zamudno.

V razpravo o novem zakonu so posegli svetovalci Boschi (MSD), Trauner (PLD), Virgolini (KD), Moschioni (KPI), Dal Mas (FSDI) in Cogo (KD). Predstavnik KPI je v svojem posegu zahteval, naj bi minimalna starost, predvideno za vpis v uradni spisek kmetovalcev, znižali s sedanjih 21 na 18 let. V tem smislu je KPI vložila tudi ustrezne popravke. Nadaljnji popravek KPI se je naenkrat na možnost, da bi bili deželni olajšav, ki jih predvideva zakon, ne le lastniki kmetijskih posestev in kmetovalci, ki delajo na najetih posestvih, ampak tudi odvisni delavci v kmetijah. Pri tem sta Moschioni in Bettoli (tudi KPI), ki je spregovoril med razpravo o omenjenem popravku, naglasila predvsem socialno plat tega vprašanja. Poročevalec De Biasio je dejal, da se ne strinja s predlogom po omejitvi starostne mere, ker bi ozrednje oblasti v tem primeru

prav gotovo zavržile deželni zakon. Glede zahteve, da bi se olajšave raztegnile tudi na odvisne delavce v kmetijah, je pristojni odbor naglasil, da se ti delavci ne morejo smatrati za podjetnike v kmetijah in da jih deželni zakon zato ne more upoštevati. Comelli je potrdil stališče deželnega odbora, da je treba z zakonom poiskati, ker bo država najbrž še celo utesce zavlekla vprašanje prilagoditve veljavne zakonodaje kmetijskim smernicam Evropske gospodarske skupnosti.

Pri glasovanju o posameznih členih sta bila popravka KPI zavržena. Sprejeta pa je bila resolucija, ki so jo predložili svetovalci Cogo, Virgolini, De Biasio in Zanin (vsi KD) in na podlagi katere se deželni odbor obvezuje, da bo nastopil pri osrednji vladi z zahtevom, naj ta "im pravi prilagoditvi svoj zakonodajni pristojnosti, naj bi se deželna zakonodaja prilagodila smernicam EGS po predhodni prilagoditvi vsedravnih zakonodaj. Deželni odbor pa je nasprotno mnenja, da je treba z zakonom poiskati, ker se pritisk kmetijskih dejavnosti v deželi postopoma veča in bi bilo čakanje na prilagoditev v državnem merilu najbrž zelo zamudno.

V razpravo o novem zakonu so posegli svetovalci Boschi (MSD), Trauner (PLD), Virgolini (KD), Moschioni (KPI), Dal Mas (FSDI) in Cogo (KD). Predstavnik KPI je v svojem posegu zahteval, naj bi minimalna starost, predvideno za vpis v uradni spisek kmetovalcev, znižali s sedanjih 21 na 18 let. V tem smislu je KPI vložila tudi ustrezne popravke.

Nadaljnji popravek KPI se je naenkrat na možnost, da bi bili deželni olajšav, ki jih predvideva zakon, ne le lastniki kmetijskih posestev in kmetovalci, ki delajo na najetih posestvih, ampak tudi odvisni delavci v kmetijah. Pri tem sta Moschioni in Bettoli (tudi KPI), ki je spregovoril med razpravo o omenjenem popravku, naglasila predvsem socialno plat tega vprašanja. Poročevalec De Biasio je dejal, da se ne strinja s predlogom po omejitvi starostne mere, ker bi ozrednje oblasti v tem primeru

proti, svetovalci KPI pa so se glasovanja vzdržali.

Deželni prispevek za kritje IVA pri javnih delih

Deželni odbor je te dni odobril zakonski osnutek, ki ga je predlagal odbor za javna dela. Maturo in ki določa deželne prispevke za kritje višjih stroškov, ki jih na področju javnih del prinaša uvedba davka na dodano vrednost IVA. Za dela, ki so že v teku, in za dela, ki pridejo na vrsto po zneje, bo dežela prispevala 7 odst. novih dodatnih stroškov, in sicer za dobo 20 let. V ta namen se določa sklad 200 milijonov lir na leto, in sicer od letošnjega leta do leta 1992. IVA za javna dela znaša 12 odst. v primeru ljudskih gradenj pa 3 odst. S tem ukrepom namerava deželna uprava ponovno pognati področje javnih del, ki ga je uvedba IVA spravila v občutno finančno zagato.

IZ RAZPOLOŽLIVOSTI SKLADA ZA TRST

Prispevek 320 milijonov lir za nabavo luške mehanizacije

Prispevek za leto 1972 dosegel 2.110 milijonov lir

Predsednik Sklada za Trst A. Pittoni je te dni sporočil vladnemu komisarju dr. Abbresci ugodno mnenje komisije, ki upravlja omenjeni sklad, o sklepu, da bi iz njegovih razpoložljivosti nakazali Neodvisni ustanovi za tržaško pristajanje poseben prispevek 320 milijonov lir. S tem sredstvi bo luka lahko nabavila diesel - hidravlično dvigalo, nekaj tovornjakov, vrsto električnih vilavcev in manjših dvigalnih naprav, nekaj prikolic za prevažanje železniških vagonov in 6.000 palete.

S tem posegom — je sinoči naglasil predsednik Pittoni — se je finančni prispevek 1972 iz Sklada za Trst v korist luške ustanove dvignil na 2.110.000.000 lir. Od tega so namenili 620 milijonov na različne mehanične opreme, 500 milijonov za pripravo zemljišča za razpoložljivo postajo, 300 milijonov za gradnjo dveh skladišč v novi luki, 530 milijonov za razvoj prometa čez Trst in 160 milijonov za razne potrebe luške ustanove.

K temu je treba dodati prispevek 6,1 milijarde lir, ki jih bo Sklad nakazal luki v nekaj letih za speljavo nove ceste od romola VII do priključka na sistem hitrih cest v neposrednem zaledju.

Novi poseg Sklada za Trst je bil toliko bolj potreben, ker država zavlačuje vsakršno pobudo v zvezi z razvojem tržaške luke, medtem ko je na primer pred kratkim nakazala pristajništvu v Anconi 26 milijard lir. Komisija, ki upravlja Sklad za Trst, bo potrebe tržaške luke upoštevala tudi med skorajšnji razpravo o proračunu za leto 1973. To je edini podatek, ki ga lahko smatramo za zanesljivega, pravi poročilo, ki ga je sinoči izdal komisija Sklada za Trst, medtem ko so izjave, ki so jih dali te dni v Trstu in v Rimu nekateri predstavniki osrednje vlade, zavile v mogoče in torej brez prave zanesljive osnove.

Deželni tajnik PSDI pri italijanskem konzulu v Kopru

Deželni tajnik PSDI prof. Lucio Lonza se je sestel v Kopru z italijanskim generalnim konzulom dr. Onofriom Messino. Razgovorjala sta se o rezultatih dosedanjih politike sodelovanja med obema in področja, ki je nedvomno ugodno vplivala na prebivalstvo ter na gospodarski razvoj dežele Furlanije - Julijske krajine. V okviru te politike, ki sta jo skupno sklenila državna vlada in zunanje ministrstvo, sta deželni tajnik PSDI ter generalni konzul analizirala tudi razvoj italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji, ki je trenutno v fazi restrukturacije. Ugotovila sta, da zamenjujejo italijanske kulturne krožke v Jugoslaviji skupnosti z večjimi prijetnostmi in večjo avtonomijo. Obenem sta poudarila potrebo, ki jo čuti vsa italijanska manjšina, po tesnejšem kulturnem sodelovanju med manjšino in matičnim narodom.

Ob zaključku razgovora je prof. Lonza zagotovil generalnemu konzulu v Kopru, da si bo njegova stranka prizadevala, da bi postala sedanja odprta meja še bolj odprta ter da bo tudi v naprej zagotovljeno čim tesnejše sodelovanje med obema sosednjima deželama na gospodarskem, turističnem in kulturnem področju.

Pri Campoformidu zasedli mlade goriske tatove

V ponedeljek zjutraj so v Campoformidu pri Vidmu tamkajšnji karabinjerji aretirali štiri mladenčce, od katerih so trije iz Gorice, četrti pa Tržačan, vendarle bivačji v nekem videmskem zavodu. Karabinjerka izvidnica je na

glavni cesti opazila ustavljen avto, v katerem je bilo nekaj oseb. Ko so neznanči opazili, da se jim približujejo karabinjerji, so zbežali s svojim avtom na neko stransko pot. Karabinjerjema je uspelo razbrati registrsko številko avtomobila in so tako ugotovili, da gre za ukraden avto. Poklicali so pomoč in kmalu so karabinjerji zajeli četverico mladenčkov.

Dva tanta sta dvojčka, P. in M. M., sedemnajstletna, iz Ločnika, 18-letni A. C. je iz Gorice, četrti pa je 19-letni Sergio Vanchieri iz Trsta.

Nekje na Goriskem so v nedeljo zvečer ukradli fiat 600, nameravali so v Verono, vendarle se je avto v bližini Sacila pokvaril. Nato so ukradli drug avto in se tokrat napotili proti Vidmu. Tu so jih organi oblasti prijeli. Odgovarjati bodo morali pred sodiščem.

V Trstju predavanje o šolski reformi

O šolski reformi, o kateri se v teh dneh toliko govori in piše, bo v nedeljo, 25. marca ob 10. uri v dvorani hotela Roma v Trstju govoril poslanec Tristano Codignolo. Predavanje prireja kulturni klub „Il punto“. Codignolo je bil svojčas namestnik ministrstva za šolstvo, v osrednjem vodstvu PSI pa odgovarja za šolska vprašanja.

Mednarodni sestanek o vlogi slepih žensk

V Gorici je bil te dni seminar o vlogi slepih žensk v današnji družbi. Govorili so o možnostih za vključevanje slepih žensk v vsakdanje življenje. Uvodno besedo je imela prof. Santili iz Rima, sodelovalce so poleg slepih žensk iz naše dežele tudi delegatke iz Slovenije in Koroške.

Na Tržaški cesti se je v ponedeljek zvečer ponesrečil z mopedom 54-letni delavec Giuseppe Chermello iz Gorice, UL. Toscanini 5. Mož je vozil po cesti, ko mu je nenadoma prihitel pred motor pes. Ta, da bi ga ne podrli, se je izog

vesti z onstran meje

Italijanski sindikalisti končali seminar v Kopru

Italijanskemu krvodajalcu srebrno značko JRK

V Kopru se je danes končal tridnevni seminar za sindikalne voditelje iz pokrajine Modena, ki sta ga organizirala Delavska zbornica iz Modene in obalni sindikalni svet. Italijanski sindikalni delavci, člani Splosne konfederacije, so na seminarju razpravljali o aktualnih sindikalnih vprašanjih v Italiji, ki bodo na dnevnem redu bližnjih pokrajinskih kongresov in kongresa organizacije, hkrati pa so se tudi seznanili z najaktualnejšimi nalogami jugoslovanskih sindikatov. Seminar sodi v okvir zveze tradicionalnih stikov sindikalnih delavcev Modene in obale. Med tridnevnimi vprašanji Italijanskih gostov je prišlo tudi do številnih neformalnih srečanj, na katerih so izmenjali medsebojne izkušnje in se pogovarjali o prihodnjem sodelovanju.

Pred vrnitvijo v domovino se je predstavnik 145-članske delegacije, sekretar Delavske zbornice iz Modene, Pierino Menabue, zahvalil za gostoljubnost obalnim sindikatom, gostinskim podjetjem in vsem, s katerimi so prišli v stik. Poudaril je koristnost pogostih stikov med sindikalnimi predstavniki Modene in obale, zlasti še, kar zadeva izmenjavo delovnih izkušenj. Ti stiki pa imajo še eno obsežno, namreč obsežno prisrčnost in odkritost, kadar je govor o odgovornih nalogah sindikatov na internem področju, kakor tudi v okviru mednarodnega delavskega gibanja za pravično ureditev perečih socialnih problemov ter za mir in miroljubno sožitje v svetu.

V prostorih občinske skupščine Koper so izročili bivšemu predsedniku italijanskega združenja prostol

GORIŠKI DNEVNIK

NA VČERAŠNJIH SKUPŠČINAH

Kovinarski delavci odobravajo v Rimu sklenjeni sporazum

Uspeh so do sedaj dosegli le v tovarnah z dr. žavno udeležbo - Na vrsti še zasebne tovarne

Včeraj so bile v podjetjih z dr. žavno udeležbo v Trstju in Gorici skupščine delavcev, da bi razpravljali o novi delovni pogodbi za kovinarje v tovarnah z dr. žavno udeležbo, ki je bila sklenjena konec prejšnjega tedna v Rimu. Zastopniki sindikatov so delavcem prikazali osnove sporazuma. Povsod se je razvila živahna diskusija, kar je tudi razumljivo, saj so imeli v zadnjih šestih mesecih delavci teh podjetij na 150 stavkovnih ur.

Skupščine so bile v ladjedelnicah v tovarni ASGEN, v tovarni SBE v Trstju, v Gorici pa v tovarni SAFOG in OMG. V glavnem je delavstvo pozitivno ocenilo doseženi sporazum.

Ni še zaključeno sindikalno stavkovno gibanje kovinarjev, ki so zaposleni v zasebnih tovarnah. Za te sporazuma ni še, sindikati želijo podpisati enak sporazum kot so ga dosegli za delavce zaposlene v tovarnah z dr. žavno udeležbo. Na Goriskem je v takih tovarnah zaposlenih precej delavcev, to zlasti na področju Tržača, kjer so v zadnjih letih zrastle manjši obrati v okviru tamkajšnje industrijske cone.

Zaključuje se torej večmesna sindikalna borba kovinarjev, ki so triletni sporazum doslej s precejšnjimi žrtvami, začela se sindikalna borba drugih strok.

Prepeljali so ga v splošno bolnišnico, kjer so mu zdravniki ugotovili lažje prakse po telesu in bo zaradi tega okrevaj v petih dneh. 51-letni delavec Aurelio De Caroli iz Ul. Pasubio 3 se je ponesrečil v Mihaelovi ulici. Moža so prebeljali v splošno bolnišnico, kjer so mu ugotovili razne praske po celnem telesu; okrevaj bo v nekaj dneh.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Trst
JAKA ŠTOKA
MOČ UNIFORME
burka v treh dejanjih
Kostumi MARIJA VIDAU
Scena DEMETRIJ CEJ
Zastor UROS VAGAJA
Glasba H. O. VOGRIČ
Motiv izjave ALEKSANDER ROJC
Režija MARIO URŠIČ
V nedeljo, 25. marca ob 17. uri v Kulturnem domu v SOVODNJAH.

Jutri v Gorici predavanje o himalajski odpravi

Jutri zvečer ob 20.30 bo v Prosvetni dvorani v Gorici četrti planinski predavanje v prireditvi SPD. Tokrat bo govoril Stane Belak iz Ljubljane, član odprave na himalajsko pogorje. Za temo si je izbral 4. jugoslovansko himalajsko odpravo na Makalu v letu 1972. Udeležencem bo Belak prikazal vrsto barvnih diapozitivov z vzpona na to visoko goro v himalajskem pogorju.

V Trstju predavanje o šolski reformi

O šolski reformi, o kateri se v teh dneh toliko govori in piše, bo v nedeljo, 25. marca ob 10. uri v dvorani hotela Roma v Trstju govoril poslanec Tristano Codignolo. Predavanje prireja kulturni klub „Il punto“. Codignolo je bil svojčas namestnik ministrstva za šolstvo, v osrednjem vodstvu PSI pa odgovarja za šolska vprašanja.

Mednarodni sestanek o vlogi slepih žensk

V Gorici je bil te dni seminar o vlogi slepih žensk v današnji družbi. Govorili so o možnostih za vključevanje slepih žensk v vsakdanje življenje. Uvodno besedo je imela prof. Santili iz Rima, sodelovalce so poleg slepih žensk iz naše dežele tudi delegatke iz Slovenije in Koroške.

Na Tržaški cesti se je v ponedeljek zvečer ponesrečil z mopedom 54-letni delavec Giuseppe Chermello iz Gorice, UL. Toscanini 5. Mož je vozil po cesti, ko mu je nenadoma prihitel pred motor pes. Ta, da bi ga ne podrli, se je izog

VESTI Z ONSTRAN MEJE

Italijanski sindikalisti končali seminar v Kopru

Italijanskemu krvodajalcu srebrno značko JRK

V Kopru se je danes končal tridnevni seminar za sindikalne voditelje iz pokrajine Modena, ki sta ga organizirala Delavska zbornica iz Modene in obalni sindikalni svet. Italijanski sindikalni delavci, člani Splosne konfederacije, so na seminarju razpravljali o aktualnih sindikalnih vprašanjih v Italiji, ki bodo na dnevnem redu bližnjih pokrajinskih kongresov in kongresa organizacije, hkrati pa so se tudi seznanili z najaktualnejšimi nalogami jugoslovanskih sindikatov. Seminar sodi v okvir zveze tradicionalnih stikov sindikalnih delavcev Modene in obale. Med tridnevnimi vprašanji Italijanskih gostov je prišlo tudi do številnih neformalnih srečanj, na katerih so izmenjali medsebojne izkušnje in se pogovarjali o prihodnjem sodelovanju.

Pred vrnitvijo v domovino se je predstavnik 145-članske delegacije, sekretar Delavske zbornice iz Modene, Pierino Menabue, zahvalil za gostoljubnost obalnim sindikatom, gostinskim podjetjem in vsem, s katerimi so prišli v stik. Poudaril je koristnost pogostih stikov med sindikalnimi predstavniki Modene in obale, zlasti še, kar zadeva izmenjavo delovnih izkušenj. Ti stiki pa imajo še eno obsežno, namreč obsežno prisrčnost in odkritost, kadar je govor o odgovornih nalogah sindikatov na internem področju, kakor tudi v okviru mednarodnega delavskega gibanja za pravično ureditev perečih socialnih problemov ter za mir in miroljubno sožitje v svetu.

Velik gozdni požar pri Prešnici

Okrog tretje ure ponoči je zajel okoliško Prešnico velik gozdi požar. Prihiteli so koprski gasilci, ki pa sami niso bili kos položaju, zato so po UKW zvezah poklicali na pomoč še gasilske enote iz Izole in Sežane, pri gašenju pa so sodelovali tudi delavci Zavoda za melioracijo Krasa, pripadniki JLA ter prebivalci bližnjih naselij. Ker ne je ogenj zaradi močnega vetra naglo širil, je akcija gašenja napredovala le počasi. Požar so namreč omejili šele včeraj dopoldne okrog 11. ure. Ker je še naprej vetrovno vreme, so na pogorščiki postavili stražo, sestavljeno iz delavcev Zavoda za melioracijo Krasa in pripadnikov JLA.

Po prvih podatkih je požar uničil 150 hektarjev površin, od tega 35 hektarjev gozda. Gmotna škoda je zelo velika. Vzroke še raziskujejo. Ena izmed možnosti je, da so ga povzročile iskre, ki nastajajo ob zaviranju koles parne lokomotive.

PROTESTNA AKCIJA ŠOFERJEV TOVORNIJAKOV

S tovarnjaki ustavljen promet pri Rdeči hiši

Šoferji se hudejejo, ker poteka opravljanje carinskih formalnosti prepočasi - Pri Rdeči hiši kljub zaključku slatke carinikov še vedno nad sto tovarnjakov

Dva šoferja sta sinoči nekaj po 18. uri blokirala s svojima tovarnjakoma mejni prehod pri Rdeči hiši. Tovornjaka sta sicer po približno desetih minutah sama odbrinila, tako da se je avtomobilski promet lahko pričel ponovno odvijati brez zastojev. Šoferja sta tako izpricala negodovanja nekaj stotin kolegov, ki so, nekateri tudi že ves teden, ustavljeni na mejnem prehodu pri Rdeči hiši zaradi stavke carinskih uradnikov.

O tej stavki smo že poročali prejšnji teden. Zaključila se je v soboto, vendarle se je delo zaradi dveh prazničnih dni pričelo šele včeraj zjutraj. Šoferji tovarnjakov so menili, da bodo njihova vozila v teku dneva lahko odpovala in da bodo carinski uradniki s pospešenim tempom dela nadoknadili zamujeno. Včeraj se je zgodilo prav nasprotno. Sinoči so nam kamioni povedali, da so carinski uradniki apicirali do kraja carinski pravilnik in da se je opravljanje carinskih formalnosti odvijalo zaradi tega prepočasi. Uradniki so delali tudi čez uro, vendarle je šlo delo prepočasi od rok. Zaradi tega je prišlo do razburjenja šoferjev

tovarnjakov, ki so blokirali promet in so s to akcijo hoteli obrniti naše pozornost oblasti in javnosti. Kamalu so prihiteli k Rdeči hiši načelnik obmejne policije, načelnik goriskega oddelka finančnih straž in nekaj vozil cestne policije. Policisti so kasneje z lahkoto uredili promet na tem važnem križišču.

Pri Rdeči hiši je bilo sinoči ustavljenih nad sto tovarnjakov. Veliko šoferjev je glasno protestiralo proti carinskim uradnikom. Sinoči so se šoferji sestali, da bi odločili o nadaljnjih akcijah, ker kaže, da bo opravljanje carinskih formalnosti potekalo tudi danes in v prihodnjih dneh zelo počasi. Kamioni nameravajo danes na obisk k prefektu in k županu, da bi jima obrazložili položaj, v katerem se nahajajo. Ni izključeno, da pride tudi danes do ponovne blokade obmejne prehoča ali do oviranja prometa v drugih predelih mesta.

V nedeljo, 25. marca ob 11. uri bo v Prosvetnem domu v Sovodnjah redni letni občni zbor občinske bolniške blagajne neposrednih oddelcev zemlje. Vabljeni so vsi člani blagajne.

PRIREDITEV BO KONEC APRILA

Za letošnji mednarodni sejem ESPOMEGO prijavljenih več razstavljalcev kot lani

Stiki predsednika trgovinske zbornice s tujimi gospodarstveniki - Prihodnje leto novi razstavnici paviljoni - Ob robu razstave kulinarne prireditve

Mrzlično so v teku priprave za letošnji gospodarsko-razstaveni prireditvev Espomego, ki bo v Gorici konec aprila. Trgovinska zbornica v Gorici si prizadeva, da bi ta, komaj pred nekaj leti začeta gospodarska prireditvev privabila v naše mesto na eni strani čimveč razstavljalcev tudi iz inozemstva, na drugi pa čimveč publike, saj je od obojih odvisen uspeh prireditve. Se letos bo razstava v dolini Kornal, v veliki tovarnici in na prostem, prihodnje leto pa bo razstava že v novih paviljoni, ki jih bodo zgradili v bližini mosta 9. avgusta na Rojčah.

Zastopniki trgovinske zbornice so imeli v teh dneh nekaj stikov z gospodarstveniki in funkcionarji tujih držav. Predsednik zbornice Lupieri je obiskal v soboto Celovec, kjer se je udeležil odprtja tamkajšnje njega spomladanskega sejma. V glavnem mesu Koroške se je sestel z gospodarstveniki Koroške in Slovenije ter s turističnimi operaterji. Prav tako se je Lupieri udeležil prejšnji teden odprtja kmetijskega velesejma v Veroni; tam je imel priložnost dobiti stik z zastopniki trgovstva in sejemskih podjetij iz Madžarske in Češkoslovaške, ki se bodo udeležili letošnje goriske razstave.

Pribehen poudarek na letošnji razstavi bodo dali, tako kot lani, vinu, in jedati. Lani smo imeli na goriskem gradu mednarodni simpozij o belih vinih, ki so se ga udeležili tudi strokovnjaki iz Francije, Jugoslavije, Nemčije in drugih držav. Tudi letos bodo prireditelji nekaj podobnih simpozijev, čeprav v manjšem obsegu. Znaní italijanski pisatelj Luigi Veronelli bo vodil okroglo mizo o goriskih vinih in jedah, tukajšnje restavracije bodo v dneh Espomega nudile prvenstveno stare goriske dobrote. Istočasno bodo tudi poskrbeli za letošnji gospodarsko - razstavo prikuje sedaj Gorico preko Oslavja s Steverjanom in nato po Grojni spet Gorico, skozi vse zaselke Steverjan na Jazbine, na Plešivo do Doljenj. V glavnem bi morala biti konca aprila briška cesta končana, tako bodo lahko ljubitelji krajših izletov in vina spoznali lepi predel

Bili so dobro oboroženi in opremljeni. S seboj so imeli sprejemno in oddajno radijsko postajo. Poslala jih je britanska obveščevalna služba z nalogo, naj ugotovijo in javijo, kaj se dogaja na tleh Palestinske. Ti fantje so bili kot italijanski vojakci ujeti na fronti v severni Afriki (Tunis, Lilibi), pri angleški vojski so se izveževali za padalce in tedaj so odskočili kot izvidniki. Bili so neopredeljeni in o partizanih na Primorskem niso kaj prida vedeli. Splah so bili seznanjeni s propagando jugoslovanske kraljevine, ki je trdila, da se četniki pod vodstvom generala Mihajlovića borijo proti okupatorju.

Vse tri padalce so naslednjega dne dobili terenski aktivisti na Banjšicah. Takoj je bil o tem seznanjen tedanji okrožni sekretar Miro Zimic. Za 10-14 dni so padalce nastanili v bližnjem nad Aršc

naših Brd. Cesta bo v prvi vrsti služila seveda domačinom.

Opovedana stavka uslužbencev ZK

Tridnevne napovedane stavke v uslužbencev Zelenege križa ne bo. Včeraj se je namreč v Gorico vrnil več časa odsotni predsednik upravnega odbora dr. Candutti in sčitali člane upravnega sveta v sestanku Delno so, ugodili zahte-

vam prizadelega osebja. Po sestanku s sindikalnim zastopnikom so uslužbenci sklenili odpovedati stavko.

Iz goriskega matičnega urada

ROJSTVA: Luca Zanuttin, Simona Gavosto, Alessandro Marsano, Massimo Gois, Walter Gramaglia, Giacomo Pici.

SMRTI: upokoj. 73-letni Franc Klarič, upokojenec 72-letni Ersilio Russian, upokojenec 67-letni Carlo Beghin, upokojenka 73-letna Gisella Vergna vd. Blason, upokojenka 81-letna Maria Doria.

BILO JE PRED 30 LETI...

Vzpostavljena zveza s Kairom

Spomin na dogodek našega odprniškega gibanja spomladi 1943

19. marca 1943 okrog 10. ure zvečer so v bližini zaselka Paljevo, kaka 2 km južno od Deskel, pristali trije padalci: Miro, Vlado in Niko. Prva dva doma iz Vipavske doline, tretji pa s Krasa.

Bili so dobro oboroženi in opremljeni. S seboj so imeli sprejemno in oddajno radijsko postajo. Poslala jih je britanska obveščevalna služba z nalogo, naj ugotovijo in javijo, kaj se dogaja na tleh Palestinske. Ti fantje so bili kot italijanski vojakci ujeti na fronti v severni Afriki (Tunis, Lilibi), pri angleški vojski so se izveževali za padalce in tedaj so odskočili kot izvidniki. Bili so neopredeljeni in o partizanih na Primorskem niso kaj prida vedeli. Splah so bili seznanjeni s propagando jugoslovanske kraljevine, ki je trdila, da se četniki pod vodstvom generala Mihajlovića borijo proti okupatorju.

Vse tri padalce so naslednjega dne dobili terenski aktivisti na Banjšicah. Takoj je bil o tem seznanjen tedanji okrožni sekretar Miro Zimic. Za 10-14 dni so padalce nastanili v bližnjem nad Aršc

kom (pol ure peš hoje do Leupe), kjer so se z njimi dobila seznanili, obenem pa jih poučili o stanju na Primorskem. Zimic je o zadnji takoj obvestil poveljstvo pri morske operativne cone (Miro Bradič, Dušan Prijavec - Ahac) in čakal navodila. Prav tedaj se je pri tem poveljstvu mudil Jaka Avšič, namestnik komandanta Glavnega štaba. Pravilo je ocenil vzpostavitev zveze z zavezniki po tej poti. Sestavil je poročilo o razmerah v Sloveniji in na Primorskem ter zaprosil za izdatnejšo pomoč v takih oborožitvi, ki bi bila za partizane najbolj primerna. Padalci so to takoj posredovali bazi v Kairo, od koder so bili poslani.

Šele 18. junija 1943 je bila prošnja nekaj dneva. Pri zasedbi Testene, zahodno od Kanalskega Loma, je zavezniki letalo, ki je spet priletelo iz kairske smeri, odrglo več paketov s padali. Bili je nekaj orožja in opreme, kar je borcem Gradnikov brigade prišlo še kar prav. Ta pošiljka ni bila sicer velika, bila pa je potrebna, da je zveza med partizani in zaveznikiškim poveljstvom vzpostavljena in to je pomagalo ustvariti veliko moralo pri borcih in na terenu.

16. julija je prišel Ahac v Prode, kjer je taboril pri bataljon Gradnikov brigade in se je pri njem zadrževalo tudi brigadno poveljstvo. Takoj je bilo treba oditi na šentšpikoporsko planoto v ziti na

Okrog 200 pripadnikov indijanskega plemena Sioux se je v Wounded Knee odločilo, da si raje izberejo usodo svojih očetov, ki so jih nekoč beli kulturnosoci poklinali, kakor da bi se naprej živeli v pogojih suženjstva. Njihova osnovna zahteva je, da ameriške oblasti začno izpolnjevati neštete pogodbe, ki so jih belci z njimi sklenili, a jih niso nikoli spoštovali

IZ ŽIVLJENJA IN RAZVOJA NA MADŽARSKEM

NEKAJ O POLITIČNIH ZAVEZNIŠTVIH IN IDEOLOŠKI BORBI

Za izpolnjevanje socialističnega programa so lahko zainteresirani vsi sloji - Umetnost naj bo predvsem v službi delovnih množic - Nadaljnja borba proti nemarksističnim gledanjem in malomeščanstvu

Trenutne ideološke diskusije na Madžarskem označujejo predvsem poudarjeno stremenje partijskih forumov in organizacij, da znova in dokončno pojasnijo bistvo koncepcije političnega zavezništva med različnimi sloji prebivalstva. Kakor tudi, da čim jasneje potegnemo mejo med to koncepcijo in ideološko borbo.

Naša politika razvijanja zavezništva med delavskim razredom in zadružnim poljedelstvom ter inteligenco in drugimi sloji — poudarjajo na sestankih in v svojih govorih voditelji — je uspešno položila praktični izpit in obenem mnogo prispevala k krepitevi socialistične enotnosti.

Polmetakem se na delu pokazalo, da je — in še kako! — mogoče povezati ljudi različnih svetovnih nazorov in skupnem množičnem gibanju, kakršno je Patriotska ljudska fronta, kjer se ti skupaj zavzemajo in delajo za uresničitev skupnega cilja, to je za uresničitev oziroma izgradnjo socialistične države.

Seveda mora biti pri tem jasno, da se politično zavezništvo ne sme izenačevati in mešati z ideološkim zavezništvom, ker je to poslednje povsem izključeno.

V madžarski družbi se marksizem - leninizem ne želi pogajati ter iskati kompromisnih rešitev z nikakršno ideologijo.

«Mi moramo», pravi s tem v zvezi prvi sekretar madžarske partije, János Kádár, «še jasneje izpostaviti in ne dvomneje poudariti, da smo lahko dobri zavezniki tudi s tistimi sloji državljanzov ter posamezniki, ki zastopajo drugačne poglede, da pa z njimi ni mogoča nobena ideološka sinteza. Sicer pa ne zanikamo, da se nam zavezniki lahko približajo tudi v ideološkem pogledu, vendar kategorično ponavljamo, da se to približevanje lahko odvija samo enosmerno, to se pravi tako, da naši zavezniki sprejmejo ideje marksizma - leninizma.

Drugačen način približevanja ne obstoji, zakaj nam je od tega da ohranimo našo ideologijo čisto in da z njo pomagamo razkrinkati ideološke zmešnjave in motne teorije.

V sedanjih ideoloških diskusijah je precej govora o razrednih karakteristikah splošne razvojne politike oziroma o spoštovanju daljnosežnih ter dnevnih interesov delavstva kot odločujočih elementov pri sprejemanju sklepov v gospodarstvu, socialni politiki, kulturni itd.

Pojasnili, ki se v zvezi s tem pojavljajo, navajajo na zaključek, da se mora vodilna vloga delavskega razreda, ki je zdaj tudi številčno najmočnejša sila ter ustvarja pretežno del občutka, še bolj občutiti na vseh področjih družabnega življenja.

Ko govorimo o razrednih značilnostih naše politike — pravi najvišji partijski voditelj — ne mislimo na izboljšanje gnotesta položaja delavstva, marveč na mnogo večje stvari. Mi hočemo in želimo, da se to, kar delavci govorijo in zahtevajo, resno in obvezno jemlje v poštev, da nastanejo povelji in zahteve delavskega razreda na vseh področjih življenja — političnem, moralnem in gnotnem — zares prevladujejo.

Sedanje ideološke diskusije so

posvečene tudi vprašanjem idejnosti v umetniškem ustvarjanju, kritiki, znanosti in kulturi. Najpogostejše je pri tem čuti take in podobne ocene:

Umetniška dela, ki so bila ustvarjena v zadnjih dveh letih, so v glavnem na liniji socialistični ideji. So pa še ustvarjalci, pri katerih je opaziti negotovost, ki beže pred sodbinimi temami ter iščejo navdihov v preteklosti. Potem so taki, ki fetišizirajo obliko in so nagnjeni k eksperimentiranju za vsako ceno.

Vsekakor je razumljivo, da je treba ustvarjalcem omogočiti možnosti eksperimentiranja, pa tudi to da ustvarjajo dela, ki so razumljiva samo ozkemu krogu ljudi. Vendar ne bi smeli pozabiti resnice da mora biti umetnost v prvi vrsti obrnjena proti množicam in da mora predvsem služiti interesom njihovega duhovnega in gnotnega napredovanja.

Ta resnica se tiče v enaki meri tudi marksistične umetniške kritike, ki mora dosledno, brez oportunizma navezati iskren pogovor z ustvarjalci, še bolj pa mora vplivati na vzgojo množic, jim pojasnjevati, kaj je umetnost, kakšna sta njena vloga in pomen v družbi, kaj je moč označiti za umetniško delo in kaj za kič.

Moje pomanjkljivosti na področju ideološkega dela izhajajo prav iz dejstva, da znanost pogosto prepozno odgovarja na nova vprašanja, ni pa se bilo uresničeno, da bi družbene vede stano in pravočasno obdelale današnja stvarna vprašanja razvoja in bi hkrati učinkoviteje sodelovale v borbi proti napadnim pogledom.

Mnoge pomanjkljivosti na področju ideološkega dela izhajajo prav iz dejstva, da znanost pogosto prepozno odgovarja na nova vprašanja, ni pa se bilo uresničeno, da bi družbene vede stano in pravočasno obdelale današnja stvarna vprašanja razvoja in bi hkrati učinkoviteje sodelovale v borbi proti napadnim pogledom.

Tudi v oblasti splošne kulture so bili zabeleženi pomembni rezultati, ni pa je navzlic temu povsem očitno, da bo treba pripravi določeno vseobsežno in daljnoročno koncepcijo njenega razvoja. Pri tem bo treba, razumljivo, začeti pri resnici, da ima kultura izjemno pomen pri oblikovanju socialistične zavesti načinu razmišljanja in okusa, kot tudi, da z njenimi uslugami ni moč trgovati.

Ocenjujmo splošno idejno politično stanje svoje dežele, Madžari poudarjajo, da novo in naprečno to se pravi socialistično in marksistično, vse bolj prodira, a staro in konservativno postopoma izginja. Onemog pristavlja, da pa se obstajajo tudi nemarksistična gledanja - verska, malomeščanska in druga - in da sta ravno zaradi tega še naprej potrebni največja ideološka aktivnost in dosledna borba.

SERGIJ GRMEK

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Uspešen dan za podvige finančnega značaja. Dobra volja vam bo v veliko pomoč.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Ugoden trenutek za obnovitev stare zveze. V čustvenem pogledu se ne spuščajte v pustolovščine.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Vaš ugled se bo močno povečal, kar pa naj vas ne izpolni s prebitnim ponosom. V družini je priporočljiva previdnost.

RAK (od 22.6. do 22.7.) V svoje delo morate vložiti več delovnih naporov. Krotite svojo domišljijo

LEV (od 23.7. do 22.8.) Ne za nemarjate starih prijateljev. Vaša širokost bo zelo cenjena od vseh.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Oglabljate se prenatrjenosti odločitve. Ne iščite stikov z osebami, ki so preveč trmoglavje.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Dan je primeren za dosego predvsem katerega si bodi praktičnega cilja. Zaupanje drugih vam bo zelo koristilo.

SKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Izkoristite svoje dobre zamisli, ker jih bodo slej drugi potrebna vam

Zanimiva anketa o raku

Kaj vedo ljudje o raku? Zanimivo je, da vedo manj kot bi človek mislil. Dr. I. Ružička je sodelovalec onkološkega dispanzerja Medicinskega centra v Pulju. Zanimalo ga je, v kakšni meri je povprečen človek informiran o tej bolezni stoletja. Anketiral je 155 oseb. Pri tistih, ki so bili starejši od 40 let, je želel izvedeti, na kakšen odziv bi pri njih naletel poziv, da podpro akcijo odkrivanja zločestih tumorjev v njihovem stadiju. Ugotovitev: vsi anketirani bi akcijo podprli, in ne samo to, postavili so se obenem tudi na stališče, da mora družba take akcije dosledno izpeljati, ker da to ne sodi samo v območje zdravstva, marveč družbe kot celote.

Zaskrbljujoče pa je dejstvo, kako malo so o bolezni bili obveščeni. Nad dve tretjini anketiranih ni bilo seznanjenih s koristnostjo sistematičnih pregledov za odkrivanje raka v zgodnjem stadiju. Stopnja obveščenosti pa nikakor ni bila odvisna od šolske izobrazbe udeležencev ankete. Samo okrog 7 odst. je opravilo pregled za pravočasno odkrivanje raka na lastno pobudo, skoraj 90 odst. je pokazalo pripravljenost, da bi v bodoče redno opravljalo tak pregled, več kot dve tretjini pa je bilo izrazilo željo, da bi se ti pregledi vrstili v populacijskih urah, ko pridejo iz službe.

Zdravnika Ružičko je zanimalo vrhu tega tudi, kako bi anketirani želeli biti obveščeni o načinu in koristnosti teh pregledov. Največ jih je izrazilo željo, da bi se to opravilo v osebnem stiku z zdravstvenimi delavci, tretjina pa, da bi se to organiziralo preko sredstev javnega obveščanja, po možnosti preko televizije. Anketirani z nizjo šolsko izobrazbo so pokazali več zanimanja za neposredne stike z zdravnikom, oni z višjo pa za način obveščanja s pomočjo brošur, časnikov in televizije.

Posneli bodo film o Gramsciju

Bolgarski režiser Živko Tanev pripravlja film o Gramsciju. Film bo posnet v bolgarsko-italijanski koprodukciji po scenariju Uga Gregoretija.

To bo biografski film o Antoinu Gramsciju — je dejal režiser — v katerem bosta prišlo do izražaja njegov politični čredos in njegova dejavnost ustanovitelj komunistične partije Italije.

Za potrebe filmskega dialoga bodo uporabili tudi pisma, ki jih je Gramsci deset let zapovrstjo pisal svojim prijateljem, družinski članom in sodelavcem.

NOVA NEVARNOST ZA NARKOMANE

Mamilo LSD lahko povzroči tudi prisad

Občutek, da nas neko peganja, razočaranje nad lastno močjo, halucinacije, nerazumljiv strah — to je le nekaj občutkov, ki jih doživljamo na »poti« v enega od svetov, ki jih ustvarjajo mamila. Mamilo, o katerem bomo sedaj govorili, je LSD.

Jasno je, da vsako mamilo na svoj način škoduje. Znanstveniki menijo, da povzroča uživanje mamila LSD hromozomske poškodbe, vendar dokazov za to še ni. Nekaj newyorški zdravnik pa je zdaj odkril, da je prisad tudi posledica uživanja LSD. Zdravnik je dr. Allan Inglis in dela v newyorški mestni bolnišnici v oddelku za posebno kirurgijo. Zdravnik pripoveduje, kako je nedolgo tega prišla k njemu v bolnišnico 24-letna ženska, ki je imela n. vsej levji roki hud prstni prasad. Strojne prsti so bili črni in hudo otečeni in zdravnik je so ugotovili, da so bile skoraj že vse celice na njih mrtve. Inglis je žensko sprejel v bolnišnico, da bi jo pregledal in ugotovil, ali je prisada posledica uživanja LSD. Povedala mu je, da se ji je deset dni prej naredila ranica, dolga komaj centimetra. Štirindvajset ur kasneje je začela z uživanjem mamila LSD. Čez nekaj dni je vsa roka otekla, postala plava in začela jo je tudi zelo boleti. Zdravnik ji je predpisal antibiotike, toda ni jih vzela. Še naprej pa je uživala LSD in njeno stanje se je slabšalo.

Dekle so sprejeli v bolnico. Toda rana se ji je slabšala in je jasnost v nekem čustvenem vprašanju.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Možno je, da boste danes prejeli neko zelo ugodno ponudbo. Razveseljite se uspeha v družini.

KOZOROČ (od 21.12. do 20.1.) Parite se, da bi nekemu svojemu delavcu ne storili krivice. Ne sklepaite površnih čustvenih poznanstev.

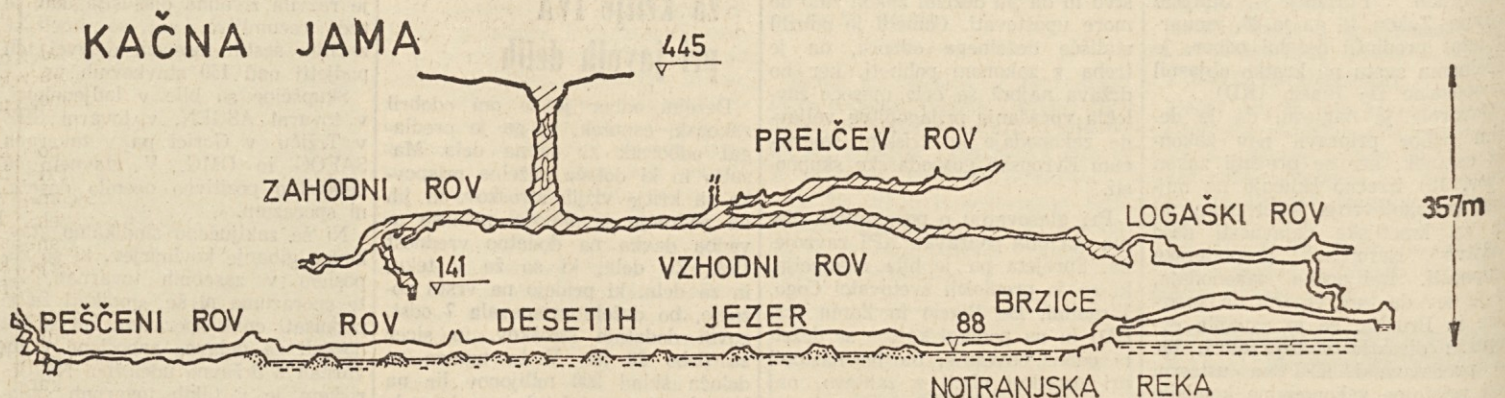
VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Za naglo uresničitev svojih načrtov morate izpolniti večjo dinamčnost. Podite bolj iskreni do s meza sebe.

RTB (od 20.2. do 19.3.) Nite srečanje vam bo omogočilo temeljito in kritično strokovnost. Sreča v ljubljani.

NADVSE VAŽNO POROČILO IVANA KENDE IZ INŠTITUTA ZA RAZISKOVANJE KRASA

Slovenski jamarji so odkrili skoraj 2 km skrivnostnega podzemeljskega toka Notranjske Reke-Timave

Prvič po osemdesetih letih - Do Reke so prišli v Kačni jami 357 metrov globoko že lani septembra, oktobra pa so v štirih dneh namerili čez 2000 metrov novih rogov - To naporno delo so opravili: Iran Kenda, Janko in Niko Petkovšek, Jože Bojc, Alojz Vadnjal in Stane Klančar

V teh dneh, ko se toliko govori o našem Krasu, je slovenski primorski jamar Ivan Kenda z Inštituta za raziskovanje krasa v Postojni objavil v najnovejši številki «Planinskega vestnika» (št. 3, 1973) izredno važno in za večino naših bralcev verjetno tudi senzacionalno poročilo pod naslovom «Odkritje Notranjske Reke v Kačni jami».

V prepiranju, da bomo našim bralcem in vsem, ki se zanimajo za naš Kras in se posebej za našo skrivnostno krasno Reko - Timavo, ustregli, smo sklenili, da Kendo članek objavimo v celoti tudi v našem dnevniku. Glasi se:

I. Kačna jama že od nekdaj zvaljaba nemirne jamarske duše v svojo temno, vertikalno in dalje v obsežne prostore. Vsa prizadevanja in raziskovanja so bila usmerjena v eno točko — priti do podzemeljskega toka Notranjske Reke, ki se tako skrivnostno konča z Mrtvim jezerom v Skočjanskim jamah. Že v prejšnjem stoletju je bila Kačna jama znana med domačini. Vzbudila jim je strah in spoštovanje. Tudi med tujnimi jamarji je bila znana, saj je bila zvezni člen v podzemeljskem toku Reke med Skočjanskimi jamami in izviru Timave pri Devinu.

Vso to področje sta takrat raziskovali dve društvi, in sicer janski odsek pri sekciji Kuestland društva Deutscher und Oesterreichischer Alpenverein ter tržaško planinsko društvo Società Alpina delle Giulie, kjer se je ustanovila posebna jamska komisija. Trst se je razvijal in potreboval večje količine pitne vode. Prav zato so začeli aktivno raziskovati njegovo krasno jazoletje in s tem tudi Kačno jamo.

A. Hanke se je začel pripravljati za spust v vzhodno brezno leta 1888. Pri tem so mu pomagali domačini. Prodri je 60 metrov globoko, kjer naj bi postavil vitel za spust do dna. Prenehal je z delom, ker je odšel na dopust. Domačini so se odločili, da bodo sami postavili vitel in se spuščili na dno brezna. Prvi poizkus 1. 1889 jim ni uspel. Gregor Ziberna se je prvi spustil v brezno, vendar ga je zaradi drala vrtil začelo vrtenje in so ga dvignili nazaj. V brezno so spustili vrh z vrčom kamnov in jo napeli. Ob njej se je spet spustil Ziberna, za njim pa se Rešar in Rebec. Tako so trije Slovenci prvi dosegli dno 180 metrov globokega vzhodnega brezna v Kačni jami. A. Hanke se je 28. junija 1890 leta še sam spustil v jamo in raziskal vzhodni rov ter dal prve podatke o Kačni jami. Bil je že bolan, vendar je vseeno tvegati ta spust. 3. decembra istega leta je potem umrl. Pokopan je v Skočjani nad njegovo ljubljeno jamo.

Domačini so v naslednjih petih letih zgradili lesene lestve prav do dna vzhodnega brezna. Les je strohljal, lestve so padle v brezno, njihovo delo pa je lahko obdobje vredno. J. Marinč se je po tem lestvah mnogokrat podal v jamo in prvi tudi zapisal razne podatke o njej in risal skice. V tem se je zanimanje za Kačno jamo pego. Italijani so jo spet začeli raziskovati in napraviti študijo o podzemeljskem toku Reke od njenega vstopa v Skočjanske jame pa tja do izvirov Timave v Devinu. Toda do toka Reke jim ni uspelo prodreti. Po zadnji vojni so se naši jamarji lotili dela in preiskali vse špranje, vendar vse brez uspeha.

SREČA SE JE NASMEHNILA LOGAŠKIM JAMARJEM

S številnimi akcijami in vztrajnim delom so logaški jamarji našli nadaljevanje Kačne jame.

Ko so zdravniški pacienti prvič pregledali, niso in niso mogli ugotoviti, kakšen naj bi bil vzrok prisade. Toda ko je pacienta zdravniku Inglisu povedala, da uživa LSD, je bila za zdravnike zadeva rešena.

LSD je sestavljen iz raznih zelišč in drugih mamil. Zmes, ki jo tako dobimo, je novo mamilo. Poleg tega, da popelje narkomane na »urugi svet«, ima LSD še eno lastnost, in sicer to, da estno krvne žile. Reakcija telesa na LSD je različna od posameznika do posameznika. Ljudem, ki nimajo pri krvnem obtoku nobenih motenj, navadno LSD sploh ne škoduje. Toda skoro vsi tisti, ki so podvrženi LSD, vedo povedati, da imajo med jemanjem mamila skoro vedno mrzle in odrovnene roke ter noge. Preveč pogosto uživanje glava mamila lahko povzroči vedno slabšo cirkulacijo krvi po udih.

Cirkulacija je se slabša, če oseba, ki uživa mamila, tuji kadi. Znano je, da povzroča oženenje žil tudi nikotin. Posledice zoženja žil so jasne: recimo, da se oseba, ki ima zožene žile, rani v roko ali nogo. Krvne žile so preozke in iz njih ne morejo protitelesa, ki uničujejo bakterije. Rana se torej ne zaceli, infekcije ni konec in na ranjenem udu se lahko pojavi prisada. Primer prisade, ki ga je zabeležil doktor Inglis je do danes edini, ki ga je povzročilo uživanje mamila LSD. To seveda ne pomeni, da bo edini tudi ostal. Dr. Inglis pravi: «Uživanje LSD je kot ruska ruleta. Ponavadi ni nobenih hudih komplikacij med uživanjem, lahko pa se zgodi, da so posledice zelo hude. Prisada je le ena od nevarnosti za uživalce mamil, ki se je ti že v mladi zavedati.

Mlada ženska, ki se ni zavedala, kakšne posledice lahko LSD povzroči, je sedaj prodajalka v neki trgovini v New Yorku. Na desni roki nosi pleteno barvano rakavico, da lahko skriva amputirane prste. Nič več pa ne uživa mamila LSD.

D. N.

Prvič so se podali vanjo 27. februarja 1972. Takrat so se urili v plezanje v vzhodnem breznu. Drugič so bili v njej 9. junija. Ogledali so si večino vzhodnega rova. Še isti mesec (21., 22., 23. junija) so bili spet v njej. Na koncu do takrat znanega vzhodnega rova so začutili močnejši prepliv. Pod steno so našli očišprano, ki je bila preozka za prehod. V dneh 4., 5. in 6. avgusta, so se lotili širiti špranjo. Ker niso mogli vsi v razpoko, je medtem Borči Marušič (član jamskega društva Logatec) preplezal čelno steno rova, ki je zapirala nadaljnje prodiranje. Na vrhu skoraj 20 metrov visoko, je našel ozeč, od vode izlihan rov, kakih 30 metrov dolg, in prišel do brezna. Naslednji dan so preplezali brezno in našli na daljevanje. Vrnili so se, ker so jih na površju čakali tovariši. Od 17. do 20. avgusta so se lotili merjenja in nadaljnega raziskovanja na novo odkritih rogov. Našli so brezno, vendar jim je manjkalo lestvic in so se morali vrniti polni pričakovanj in optimizma. Komaj so čakali naslednjo akcijo. Prvič so jo v sodelovanju z Inštitutom za raziskovanje krasa v Postojni.

ODKRITJE REKE

Akcija je trajala od 12. do 15. septembra 1972. Samo štirje smo se odpravili v jamo: Janko in Niko Petkovšek iz Logatec ter Andrej Kranjc in Ivan Kenda iz Inštituta v Postojni. Kot ponavadi smo prvi dan porabili za prenos opreme in ureditev bivaka. Naslednji dan pa smo se spustili v brezno, kjer je logaški jamarjem manjkalo lestvic. Globoko je 43 metrov, vendar v dveh stopnjah. Na dnu smo našli v rovu polno predmetov, ki jih je naplavila voda. Bili smo preobčutljivi, da smo na pravi poti. Navrežovali smo brez težav, saj je bil rov širok in prostoren. Če kmalu smo zaslišali šumenje vode, ki se je spremenilo v očiščujoče brčanje, čim bliže smo prinajali. Rov se je znižal, da smo morali hoditi sklonjeni, naker se je pred nami odvil prepad in ogromen prostor. Na dnu se je valjala Reka preko velikih podornih blokov. Ni bilo dvoma, da je to Reka, saj so na njej plavale pene in voda je bila zamažena. Ilirskobistriška industrija nam je takrat naredila medvedin uslugo za identifikacijo Reke. Ni

bilo misliti, da bi pri tako visoki vodi prodirali naprej. Ta del podzemeljskega toka Reke smo imenovali Brzice in se vrnili polni pričakovanja, kaj bo pokazala naslednja akcija ob nižji vodi.

Na 6. spleoškem kongresu v Lipici je bil govor o tem dosežku in so bila izražena priznanja logaškim jamarjem. To jih je vzpodbudilo k nadaljnjemu delu. Organizirali smo novo raziskovalno akcijo, ki je trajala od 18. do 21. oktobra. Želeli smo prodati čimdalje po podzemeljskem toku Reke navzdol oziroma navzgor.

SPUST V JAMO

V ponedeljek, 16. oktobra, so se pričele mrzlične priprave za spust: Potapljaške obleke, čolne, merilne naprave, oprema za bivanje, hrana in še marsikaj. Napravimo 16 nahrbtnikov in transportnih vreč, nas, ki bomo to nosili, pa je le šest. Nad breznom postavimo vitel in kmalu je ves material in mi na dnu 180 metrov globokega brezna. Ne kaže drugega, kot da optamo vsak po dva nahrbtnika, zadaj in spredaj, in se po eno vrečo preko ramen. Obloženi počasi napredujemo in ves prvi dan porabimo za 1500 metrov dolgo pot do bivaka. Postavimo ga blizu Reki kot ponavadi, prespano noč in izdaten zajtrk nas okrepi, da se z optimizmom odpravimo na del. Običemo potapljaške obleke, vzamemo merilni pribor in čolne. Potapljaški oblek je le pet, nas pa je šest, zato mora nekdo ostati na bregu Reke in čakati. Ta usoda doleteli Klančarjevega Staneta. Janko in Niko Petkovšek iz Logatec, Jože Bojc iz Idrije, Alojz Vadnjal in Ivan Kenda iz Inštituta za raziskovanje krasa v Postojni gremo naprej.

PRVI ZAVESTJAJI PO REKI NAVZDOL

Tokrat je mnogo manj vode in lahko prebimo Brzice. Voda nam je komaj do kolena. Tu se umiri in preide v jezero. V zolnih negotovih zavetnostih po Reki navzdol. Sproti merimo poligon in risemo skice. Prvi čoln prodira naprej in vleče metrski trak, v drugem določujemo smeri in jih zapisujemo.

IVAN KENDA
(iz Planinskega vestnika, št. 3, 1973)
(Nadaljevanje sledi)

Radio V slovenija

SREDA, 21. MARCA 1973

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.40 Radio za šole; 12.00 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 14.45 Dejstva in mnenja; 17.00 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost, književnost in prireditve; 18.30 Radio za šole; 18.50 Koncerti; 19.10 Higiena in zdravje; 19.20 Zbori in folklor; 20.00 Sport; 20.35 Simf. koncert; 22.05 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošč; 14.45 Tretja stran; 15.10 «Il l'ocandiere»; 16.20 Koncert pianista N. Gardija.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 7.40 Jutranja glasba; 9.00 Otroški kotiček; 9.15 Orkester; 10.00 Od mladosti do mladosti; 10.15 Z nami je...; 11.30 Orkester Casade; 11.45 Polke in valčki; 12.00 Glasba po željah; 14.00 E. Segui; Pisma; 14.15 Plošč; 14.35 Mini juke box; 15.00 Simf. glasba; 16.40 Orkester; 17.00 Naša pesem 1973; 17.45 Mladi izvajalci; 18.00 Pop-evke; 19.00 Iz priljubljenih oper; 20.00 Glasba v večeru; 21.00 Srečanja; 21.15 Izakovici; 22.10 Pon. jazz; 22.35 Glasba za lahko noč.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Jutranje pesmi; 9.15 Vi in jaz; 11.20 Kratki teden s Pippom Baudom; 13.15 Glasbena oddaja; 15.10 Za vas mlade - plošč; 16.40 Program za mladino; 17.25 Reportaža nogometne tekme Ujest - Juventus; 19.25 Simf. glasba;

20.20 «Andata e ritorno» z Mino; 21.15 Radijska drama: «Tutto un amore»; 22.20 Orkestri lahke glasbe.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 7.40 Pojejo Lando Fiorini in T. Rex; 8.40 Operne skladbe; 9.15 Orkester; 9.50 «Capitan Fracassa», nadaljevanje; 10.05 Pesem za vsakogar; 10.35 Glasbeno govorni program; 12.40 Opravičilo; 13.50 Kako in zakaj; 14.00 Plošč; 15.40 «Cararai», glasbeno govorni spored; 17.30 Posledna reportaža; 17.45 Telefonski spogovori; 19.55 Pesmi; 20.10 Sestane petih; 21.00 Športna sredi, nogometna tekma Milan - Spartak Moskva; 23.05 «Tua per sempre, Claudia», nadaljevanje; 23.25 Lahka glasba.

III. PROGRAM

9.30 Radio za šole; 10.00 Koncert; 11.30 Simf. glasba; 11.40 Sodobna ital. glasba; 13.30 Brahms, Prokofjev; 14.30 Avtorjev portret; Francis Poulenc; 16.15 Radijska drama; 17.20 Enotni razred; 17.35 Glasba izven programa; 18.45 Glasbeni spored; 19.15 Vskakovčerni koncert; 21.30 Operne skladbe.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila; 6.00 Jutranja kronika; 7.00 Dobro jutro, otroci!; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Za mlade radovedneže; 9.25 Iz glasbenih šol; 9.45 Glasbeni spomini; 10.20 - 12.00 Pri vas doma; 12.10 Matija Bravničar: dva odlomka iz opere «Hlapec Jernež»; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Priporoč

FINALE EVROPSKIH KOŠARKARSKIH POKALNIH PRVAČOV

V Solunu zaslužena zmagaja
leningrajskega Spartaka

Jugoplastika je šele proti koncu tekme omilila svoj poraz

SOLUN, 20. — Leningrajski Spartak je z zmago nad Jugoplastiko s 77:62 osvojil pokal evropskih pokalnih prvakov in s tem svoj prvi veliki mednarodni uspeh. Rezultat sam ne prikazuje dovolj očitno premoči sovjetske ekipe, ki je v drugem polčasu stalno vodila za kakih 25 točk in je nasprotnikom dovolila nekaj več košev v zadnjih minutah, ko je trener Kondrašin dal tudi rezervnim igralcem možnost, da so dali svoj doprinos k triumfu moštva. Igralec, ki je odločil tekmo je bil manj znani Todorov, ki je dosegel 25 košev in je prekrizal vse račune splitskega trenerja Kalembere.

Splicani so že vnaprej vedeli, kaj jih čaka in to kljub temu, da je Rato Tvrdić le zaigral in tudi dal svoj doprinos. Odgovarala sta predvsem Manović in Prug. Sednjenji je očitno nerazpoložen v evropskih finalih (isto se mu je zgodilo lani proti Ignisu). Kalember je na koncu tekme športno izjavil, da je bil nasprotnik premočan in je za zmagal zmagal, pristavi pa je, da je Jugoplastika z nastopom v finalu popolnoma izpolnila svoj cilj.

ŠPORT NA TV

V okviru televizijske oddaje »Športna sreda« do drveni ob 22. uri prenašali na prvem italijanskem spredu registriranu bokarsko srečanje iz Caracasa Cervantes - Locche, veljavno za naslov svetovnega bokarskega prvaka superlahke kategorije.

PARIZ, 20. — Zdravniki so ugotovili, da je Amerikane Griffith 12. t.m. pred srečanjem s Francozoim Cohenom v Parizu, jemal pozitivna.

JOHANNESBURG, 20. — Italijanski boksaški so opovedali svoj nastop na mednarodnih južnoafriških igrah v Pretoriji. Nastopu so se odrekli tudi grški boksaški.

NOGOMET

ZÜRICH, 20. — Severna Koreja je prosila za sodelovanje na svetovnem nogometnem prvenstvu 1974. O njeni prošnji bo razpravljala Mednarodna nogometna zveza. Korejci so namreč poslali svojo prošnjo potem, ko je regularni rok za sprejemanje prijav že zapadel. Morda jim bodo dovolili nastopati zato, ker je v azijski skupini odstopila Indija.

VARSAVA, 20. — Poljska nogometna reprezentanca, ki je na olimpijskih igrah v Münchnu osvojila zlato kolajno, je v prijateljski mednarodni tekmi premagala reprezentanco ZDA s 4:0.

Mladi košarkarji Kontovela skupno z društvenim predsednikom Stojanom Lisjakom (levo) in trenerjem Kafolom

Dr. Aleksander Gala - Peter
Partizanski zdravnik 20.

Spomini iz bogatega, pa tudi težkega življenja partizanskega zdravnika

Za vsako stvar, naj si bo hrana ali kaj drugega, so prosili in če so kaj dobili, so se tudi zahvalili in plačali. Čeprav so bili med njimi mnogi domačini, so vaščani le redko zvedeli, kateri so. Zanje so vedeli kvečjemu svojci in pa terenski aktivisti. Ni čudno, da smo imeli o prvih partizanih pravi idealistični predstavi. Bili so skrivnostni ljudje, ki so burili našo domišljijo in nam budili zavest.

Vračali smo se s Kureščka. Na Golem smo se ustavili, da se od tam enkrat pogledamo proti Ljubljani in prek okoliških hribov. Dan je bil zelo lep. Sončno in toplo vreme je bilo za vožnjo s kolesom res prijetno. Polegli smo po travi in brezbrizno zrlili okoli sebe in v sinje nebo.

Prek travnika sta se nama blizala dva človeka. Običena sta bila, kot je po teh vaseh navada. Šla sta naravnost proti nama. Gotovo sta nas že prej opazila in se odločila, da nas nagovorita. Ko sta se približala, sta skoraj hkrati dvignila pesti k čelu in glasno pozdravila: »Smrt fašizmu, tovariši!« Poznali smo ta pozdrav. V en glas smo odgovorili: »Svoboda narod!« Na mah smo se razgovorili kot stari znanci. Tovariša sta nam govorila o partizanstvu, kako živijo, kaj delajo, kako se pripravljajo na dolg oborožen odpor in podobno. Mi smo hiteli razlagati, da smo tudi mi člani OF, da delamo zanj

KOŠARKA

JUGOSLOVANSKI POKAL

Težak nasprotnik Olimpije

BEograd, 20. — Na sedežu jugoslovanske košarkarske zveze so včeraj izrekli pare četrtfinalnega kola košarkarskega pokala Jugoslavije. Zreb ni bil naklonjen ljubljanski Olimpiji, ki bo nastopila 4. aprila v Splitu. Sploh pa je združil največje ekipe že v tem kolu. Pari so naslednji:

Beograd: Crvena zv. — Radnički Split: Jugoplastika — Olimpija Zagreb: Lokomotiva — Zadar Sarajevo: Željezničar — Partizan (verjetno na nevtralnem igrišču).

NOGOMET

Razpored današnjih nogometnih tekem za evropske pokale. (V oklepaju rezultat prve tekme):

POKAL PRVAČOV

Bayern — Ajax (0:4)
Ujpest — Juventus (0:0)
Derby — Spartak Tr. (0:1)
Real Madrid — Dinamo M. (0:0)
POKAL POKALOV
Milan — Spartak M. (1:0)
Sparta P. — Schalke (1:2)
Rapid — Leeds (0:5)
Hajduk — Hibernian (2:4)
POKAL UEFA
Twente — OFK Beograd (2:3)
Vitoria — Tottenham (0:1)
Dinamo — Liverpool (0:2)

HOKEJ NA LEDU

Jutri se bo v Gradcu pričelo svetovno prvenstvo v hokeju na ledu za B skupino. V tej skupini igra tudi Italija in Jugoslavija.

NOGOMET

TEKME NAŠIH MLADINSKIH ENAJSTERIC

Okrnjeno moštvo Primorja
z osvojen točko zadovoljilo

Breg je med naraščajniki zmagal, med začetniki pa je doživel hud poraz - Tudi Gaja je ostala praznih rok

Primorje — Don Bosco 0:0

PRIMORJE: Ferfolja, Blažina, Forza, Segina, Kapun, Milič, S. Husu, Verginela, Goina, Majcen, Čemjajva.

DON BOSCO: Santo, Giorgi, Salvini, Mocenigo, Tedesco, Spangaro, Turella, Petranich, Cipriano, Carcagnin, Lipari, 13 Mauro.

V prvi tekmi mladinskega prvenstvenega tekmovanja je Primorje remiziralo z Don Boscom. Remi pomeni za Prosečane uspeh, saj so nastopili brez svojih standardnih igralcev Verše in Valterja Husuja.

Srečanje je bilo vseskozi izenačeno. V prvem polčasu so napadali pretežno domačini, v nadaljevanju pa so nekoliko popustili, kar so nasprotniki izrabili.

Postava Primorja je bila spremenjena. V vratih je nastopil Ferfolja, ker je moral Kapun zamenjati Veršo na položaju stoperja. Kapun je povsem zadovoljil, saj je bil skupno z Blažino najboljši v obrambi. Sredina igrišča ni prišla do izraza, kljub prisotnosti Goine,

ki bo v tem prvenstvu igral za Primorje. Ta igralec je namreč preveč samovoljen, kar ekipi prav gotovo ne koristi. Tudi napadali na vrsta je bila okrnjena. Vseeno smo lahko videli nekaj lepih akcij presenetljivega Sergija Husuja, ki bi lahko ob dveh priložnostih premagal nasprotnega vratarja.

Don Bosco je solidna enajsterica, ki ima dobrega vratarja in nekaj izkušenih krilcev. Obramba se je večkrat znašla v težavah, ko so domačini pritiskali z razigranim Husujem, napadali pa so bili neučinkoviti, ko so prišli v bližino Ferfolje.

CGS — Gaja 2:1 (1:0)

CGS: Massi, Dalle Aste, Ursini, Galli, Brandmarj (kap.), Sartori, Marini, Bursa, Cespa in Bucci.

GAJA: Škabar (Kralj), Stojković, D. in L. Milčević (kap.), Kalc, D. in B. Grigić, M. in D. Kralj, Ražem in Gezzo, 12 Krizmančič.

STRELICI: v 8. min. p.p. J. Marini, v 10. min. d.p. M. Kralj in v 27. min. d.p. Cespa.

SODNIK: Difebro (Trst). KOTI: 9:5 za CGS. GLEDALCEV: 60.

Gajevci so v nedeljo na stadionu »L. maj« zabeležili svoj drugi spurslaj v letošnji sezoni, čeprav jih je nezaluzeno premagala solidna tržaška enajsterica CGS (ki je trenutno na vrhu lestvice), z odličnim golom tri minute pred koncem, ko je vse kazalo, da bo Gaji le uspelo osvojiti točko.

Tekma je bila vseskozi borbeno in so gajevci odgovarjali na številne napade domačinov, ki so na leteli na odličnega kapetana L. Milčevića. Ta je onemogočil napadalno vrsto, čistil kazenski prostor in gradil napadalno trojko.

Prve priložnosti za zadetek so imeli pravi gajevci, a v prvem navedenem napadu so zatreli Škabarjevo mrežo domačini. Po zadetku so se »mlečno-rumeni« prebudili, se poglani v napad in bi lahko izenačili s prostim strelom Grigića, vendar se je odbil od prečke. Do konca polčasa se ena izredna priložnost domačinov, toda vratar Škabar je preprečil podvojitve.

Takoj po odmoru je vodil gajevskega napada M. Kralj, le uspelo izenačiti. Prebil se je v kazenski prostor, se sam približal vratom ter ukazil tržaškega vratarja.

V nadaljevanju se je igra odvijala le na polovici trga Gaje. Milčević in tovariši so se zagrizli in branili, vendar so prav v odločilnem trenutku popustili in so Tržačani z novic pretrgli njihovo mrežo.

BREG — STOCK 2:0 (1:0)

BREG: Ota, Novello, Klun, Strnad, Zerjal, Košta, Kurek (Lovriha M.) Kraljič, Ferluga, Bržan, Jez.

STOCK: Dudine, Marinelli, Mitri, Marion, Dugan, Dordolin, Gombac, Tutta, Gentile, Mafici.

SODNIK: Ambrosi (TS). STRELICA: 17 Kraljič in 33 Jez. »Plavci« so tudi tokrat pobrali obe točki. Zmagali so brez posebnih težav, saj je bil nasprotnik neizkušen in je po prejetem голу po pustil. Brežani s svoje strani niso odigrali ene svojih najboljših tekem, ker so manjkali iz raznih razlogov nekateri standardni igralci. Stock se je v začetku večkrat spuškal v brežanjsko polje in je nekajkrat spravil v zagato obrambo »plavci«, ki ni bila dobro razpoložena. Vseeno pa so ti prodori omogočili naši ekipi, da je bila zelo nevarna v protinapadih. Prvi zadetek je padel po zaslugi Kraljiča, ki je z glavo preusmeril v mrežo Brežanov prosti strel z višine kota. Brežanji bi lahko podvojili že pred odmorom, toda Jez ni imel v dveh primerih sreče. Bolje mu je šlo v drugem delu tekme, saj je po treh minutah igre uknil s točnim strelom malega Dudinega. Kmalu nato so »plavci« se enkrat zadeli cilj z istim igralcem, vendar

je sodnik pravično razveljavil gol zaradi offsidea. Do konca srečanja ni prišlo do presenečenj in izid je ostal nespremenjen. Najboljši na igrišču so bili v tej tekmi Strnad, Kraljič in Zerjal.

Ist

Vesna bi morala v ponedeljek igrati proti Costalungi, tekme pa niso odigrali zaradi nesporazuma z nogometno zvezo.

ZACETNIKI

GIARIZZOLE — BREG 5:0 (0:0)
GIARIZZOLE: Parovel, Fabiani, Ladovaz, Biondi, Tedeschi, Cerovec, Rovatti, Mitri, Podzinkova, Latini, Moratto, 13. Moratto.

BREG: Giacomini, Klajban, Santic, Grizonic, Kurek, Krevatin, Krmec, Praselj, Kalin, Lovrencic, Davis, 13. Mauri.

STRELICI: Podzinkova (3), Rovatti (2).

Najmlajši Brežani so odigrali zaostalo tekmo proti krepki enajsterici Giarizzole. Naši zastopniki so stopili na igrišče brez večjih ambicij, saj so nastopili brez nekaterih ključnih igralcev, ki so zaigrali z naraščajniki. Poleg tega naj še omenimo, da so vsi igralci domače enajsterice že dopolnili 14 let. Giarizole so predvajale lepo igro, neprenehoma so »čitali« napade Brežanov, a jim ni uspelo povesti v prvem polčasu, predvsem zaradi Grizonice in lepih posgov vratarja Giacominija. Razvidno pa je bilo, da ne bo treba dolgo čakati na gol. Brežani (utrjeni od prvega polčasa) niso mogli zdržati presinga domačinov tudi v drugem delu tekme. Giarizole so kmalu povedle s prostim strelom Podzinkove in so si tako odprli vrata za druge zadetke. »Plavci« niso imeli dovolj moči, da bi reagirali in so tako popolnoma popustili. Kljub mnogim golom Giarizzole je bil najboljši med Brežani vratar Giacomini, dobro pa sta zaigrala tudi Grizonic in Klajban.

Jolo

KOŠARKA

MLADINSKA PRVENSTVA

EKIPA BOROVIH MLADINCEV
zapustila dober vtis

Proti POM je odigrala eno svojih najboljših tekem

MLADINCI

POM — Bor 89:69

BOR: Francica 14, Bruno 11, Hrvat 7, Klobas 20, Barazutti 16, Kapić, Ražem 1, Kravos.

P.m. 7:16

Čeprav so borovci odigrali proti ekipi POM iz Tržica eno svojih najboljših tekem, so morali vseeno poraženi z igrišča. Gostje so si zmagaz zaslužili, morali pa so se zelo potrudili, da so lahko strili odpor žilavih borovcev, ki so v postavi Koren, Francica, Klobas, Barazutti, Hrvatci zapustili povsem zadovoljiv vtis.

DEČKI

ITALSIDER — Bor 77:44 (26:31)

BOR: Mazzucca 14, Bruno Furian 16, Čok 4, Volk 8, Renato Furian 2, Tomažič, Daneu, Lozej, Canclani, Bachi.

PROSTI METI: 6:14.

Tekma je bila izenačena vse do rezultata 38:38, ko so borovci znatno popustili. To seveda so izkoristili višji košarkarji Italsidera, ki so s hitrimi protinapadi omogočili borovcem, da so bili v bataljonu le kakih 14 dni. Kmalu se je bita bližala Ljubljani. Trud, da jo vrnemo na Zapotok. Zelela je biti bližje Ljubljani. Trud, da jo naučim bolničarskega dela, je bil zamen se naprej sem ostal sam brez stalnega pomočnika.

PRED VELIKO OFENZIVO

Minilo je že več kot mesec dni moje partizanske življenje v taborišču na Petelinjaku je bilo razgibanu. Štab bataljona je preselil taborišče na drugo mesto, oddaljeno kake pol ure od prejšnjega položaja. Izkoristil sem to priložnost in preselil svoje ranjence v novo bolnico, ki je bila oddaljena streljaj od položaja štaba bataljona. Tako sem imel bolnico, ki ni bila več v sklopu operativne enote. Ni pa bila še konspirativna. Morda bi se lahko reklo, da je bila le napol

ODBOJKA

V MOŠKI D LIGI

Predviden poraz
Domove šesterke

V prihodnjem kolu bo Dom doma igral s Ferronijem

GMT — Dom 3:0

(15:0, 15:4, 15:10)

GMT: Bravin, Coccavari, Depinguent, D'Orlando, Matteucci (k), Rosolen, Luisi, Rovatti, Sorgo, Untertewger.

DOM: Simoneta, Morel, Komel (k), Miklus, Pavšič, Tomažič.

Sodnik: Tranquillini; stranski: Ziani; zapisnikar: Bertocchi.

V soboto zvečer so igralci Doma doživeli svoj deveti zaporedni poraz v medseželnem prvenstvu D lige. Nasprotnik je bila šesterka GMT, ki zaseda prvo mesto na lestvici in je bila že od vsega začetka ena izmed glavnih favoritov za končno zmago.

O tekmi med GMT in Domom nimamo kaj povedati, saj so bili domovci za dva razreda slabši od nasprotnikov.

V prvem setu niso naši fantje osvojili niti ene točke: na igrišču so bili statični in nasprotniki niso nudili nobenega odpora. Šele v drugem setu so se Goričani ogreli. Od tega trenutka dalje je tekma postala bolj zanimiva.

Tretji set je bil gotovo najlepši. Domovci so bili v nekaterih trenutkih celo enakovredni Tržačanom in bi z nekaj več sreče osvojili tu-

SPDT vabi na

2. KRIZ - KRAZ KROS

ki bo v nedeljo, 25. marca ob 10. uri v Bazovici. Zbirališče pri spomeniku. Tekmovala bodo lahko vse starostne kategorije.

Vpisovanje ob startu ob 9. do 9.30. Prijavnina: 200 lir za posameznika. Nagradjevanje bo uro po zaključku tekmovanja. »Masine« nagrade in kolajne za vse kategorije.

OBVESTILO

Športno združenje »Dom« obvešča, da bo začelo z ženskimi treninzi za začetnice, ki bodo v telovadnici »Scientifico«, Trg Jula vsako sredo od 18.30 do 19.45.

MLADINSKA PRVENSTVA

EKIPA BOROVIH MLADINCEV
zapustila dober vtis

Proti POM je odigrala eno svojih najboljših tekem

MLADINCI

Inter 1904 — Kontovel 73:4 (38:0)

KONTOVEL: Čuk 2, Terčič 1, I. Starc, Bukovec K., Starc, Nebog, Umkar, Regent.

PROSTI METI: 2:12

Proti Interju 1904, ki je prvi na lestvici, so bili Kontovci brez moči. Bolj izkušeni košarkarji Interja 1904 so s hitrimi protinapadi in agresivno obrambo vsilili svoj ritem Kontovcem in le takoj si lahko razlagamo visoko razliko v koših za domačine.

MINIBASKET

Bor — Breg 35:23

BOR: Kravos 9, Čej 4, Škerlj 7, Schillani 6, Švara 2, Švangel 2, Tremul 1, Curri 2, Merku 2, A. Furian, Gerold, Jagodic, L. Furian, Poljsak, Starc, Pahor, Budin, Volk, Meden, Pahor, Drossi, Jogan.

BREG: Čok, Kraljič 4, R. Pregarc, Corbati 6, Korošec 13, D. Milgari, Starc, Hacin, Rapotec, Milini.

SODNIK: Vatovec.

V prijateljski tekmi na stadionu »L. maj« so igralci Brega opravili krstni nastop proti Boru. Tekma je bila na splošno zanimiva, saj Brežani niso igrali podrejene vloge, čeprav je bilo jasno, da so borovci bolj izkušeni in je bila njihova zmaga povsem zaslužena.

b. l.

G. F.

G. F.

G. F.

G. F.

G. F.

G. F.

G. F.

G. F.

G. F.

G. F.

G. F.

G. F.

G. F.

G. F.

G. F.

G. F.

G. F.

G. F.

G. F.

G. F.

G. F.

G. F.

G. F.

G. F.

G. F.

G. F.

G. F.

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 793 808 794 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/I Telefon 83 382
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/II Telefon 795 823
Oglasni oddelk TRST Ul. Montecchi 6/III Telefon 761 470
Naročnina
Mesečno 1.350 lir — vneprej: polletna 7.500 lir, celoletna 13.500 lir.
Letna naročnina za inozemstvo 19.500 lir, za naročnike brezplačno revija «Dan»
V SFRJ posamezna številka 1.— dinar, za zasebnike mesečno 18.—
letno 180.— din za organizacije in podjetja mesečno 22.— letno 220.— din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6

21. marca 1973

Za SFRJ Tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1
«ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207
Oglasni Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno
upravni 300, legalni 400, smrtnice in sozolja 200 lir. «Mali oglasi»
80 lir beseda. Oglasi za tržaško in gorško pokrajino se naročajo pri
oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri S.P.I.
Glavni urednik Stanislav Renko
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdeja in tiska ZIT - Trst

OBJAVA LONDONSKEGA DOKUMENTA O BODOČNOSTI ULSTRA

«Bela knjiga» angleške vlade: megleni načrti o bodoči vladi

Pozitiven sklep: sorazmerno predstavništvo «katoličanov» in «protestantov» v deželnem parlamentu - Čez teden dni razprava v londonski zbornici

LONDON, 20. — Angleška vlada je objavila svojo «bela knjiga» v kateri izraža svoje mnenje o bodoči ureditvi Severne Irsk. Kot je znano, je v Ulstru že tri leta v teku pravica državljanska vojna med «protestanti» in «katoličani», ki pa v današnjih razmerah nima več kake verske vsebine, temveč je izrazito socialna in politična.

V Ulstru živi danes 7 milijonov državljanov «protestantske» veroizpovedi ter pol milijona «katoličanov».

Angleška vlada izjavlja v svoji beli knjigi, da bo Ulster ostal britanski, dokler bo večina to zahtevala. Ker je večina dveterjinska, se verjetno Angliji ni bati, da bi ta izgubila severni del irskega otoka.

Triletni boj katoličanov proti protestantski nadoblasti v Ulstru se je na vsak način, vsaj kolikor se tiče angleške vlade, končal kolikor toliko pozitivno. London je spoznal, da je nemogoče, da bi se še vedno uveljavljal v Severni Irski režim krogov nad katoličani. Angleška vlada bo prej ali slej odstopila oblast krajevnim organom obitelji. Reforma pa bo v bistvu predvsem upravna. Nova deželna vlada bo pa zelo različna od tiste, ki je upravljala ta irski del Velike Britanije v zadnjih petdesetih letih. Angleška «bela knjiga» predvideva namreč vlado, ki naj bi pometla z režimom absolutne premoči protestantov nad katoličani s tem, da bodo morale biti razne politične stranke, ki so predstavljal nekakšen skupen izvršni organ za oba dela otoka.

Na vsak način si je London skušal zagotoviti pri vseh bodočih dogajanjih na Severnem Irskem zadnjo besedo, saj je ohranil v svojih rokah nadzorstvo nad policijo in sodnijskimi oblastmi.

V kratkem bodo v Severni Irski ureditve pravne volje. Takoj nato bo verjetno prišlo do konference predstavnikov Velike Britanije ter Južne (EIRE) in Severne Irsk. Zdi pa se, da se je angleška vlada premislila glede ustanovitve nekakšnega «irskega sveta», ki bi razpolagal z določeno oblastjo ter s tem predstavljal nekakšen skupen izvršni organ za oba dela otoka.

Iz vsega tega sledi, da se je London v določeni meri odrekal za gotovost, ki jih je svoj čas dal prejšnemu ministrskemu predsedniku Južne Irsk. Lynchu. Vse kaže, da angleška vlada skuša sedaj spraviti vse tokove političnih nasprotij v Severni Irski v korito upravnih volitev, kjer zagotavlja katoličanom le eno ugodnost: to je

proportionalno zastopstvo v deželnem parlamentu.

Londonska vlada si seveda ne dela velikih iluzij, ker ve, da je stanje v Severni Irski eksplozivno in da lahko pride od dneva do dneva do še hujših spopadov. Zato Whitelaw, ki je sestavil «bela knjiga» meni, da je ta odprta za vse rešitve. Zato je mogoče, da bo angleški parlament utegnil najti še kakšno rešitev, kot jo predlaga sama bela knjiga. Ni pa verjetno, da bi se vlada odrekla nekaterim temeljnimi načelom, ki so bistvo njene politike do Severne Irsk.

Čez teden dni, in sicer 28. marca, se bo začela v angleškem parlamentu debata o tem vprašanju. Zelo verjetno bodo protivladnemu načrtu nastopili z vso ostrino protestantski krogi, ki so doslej razpolagali v ulstrskem parlamentu s 37 poslanskimi mesti na skupno 52. V prihodnje bo parlament štel 80 članov, toda vsaj ena tretjina bo pripadala katoličanom, kar je za nekaj več od prejšnjega sorazmerja.

Katoličani pa tudi ne bodo preveč zadovoljni s to rešitvijo, ker se nekatere njihove pomembne sile bojujejo že tri leta za priključitev Severne Irsk k republiki EIRE. Angleška «bela knjiga» je praktično odložila vprašanje pripadnosti Ulstra Veliki Britaniji, oziroma južnoirski republiki, češ da bi to vprašanje povzročilo še več spopadov in motenj v življenju tega najsevernejšega dela irskega otoka.

Nekaj besed še o bodoči ureditvi Severne Irsk. Angleška «bela knjiga» pravi, da je Anglija zainteresirana, da bi prišlo do deželne vlade, ki naj bi v največji meri predstavljala vse sloye prebivalstva. Deželno vlado bodo sestavljali člani deželne skupščine, od kateri bo vsak šef upravnih departmajev ter načelnik odhoda, ki ga bodo sestavljali člani skupščine sorazmerno s politično močjo raznih komponent skupščine. Na ta način hoče angleška vlada doseči bolj uravnoteženo predstavništvo raznih političnih skupin, kar naj bi preprečilo dosedanje absolutno nadoblast protestantov nad katoličani.

Glede konkretnega izvajanja tega načrta pa «bela knjiga» ne pove nič določenege. O vsem tem se bo razpravljalo šele po upravnih volitvah, in sicer med ministrstvom za Ulster (Whitelaw) in predstavništvom nove skupščine.

Spriču vsega tega se predvideva, da bo minister Whitelaw nadzoroval do konca potek volitev in izvolitve novih članov severnoirske vlade. Ne samo to! Londonska vlada ne bo prepustila oblasti nikomur vse dokler ne bo prišlo v Ulstru «do poštene vlade, ki bi jo mogla sprejeti večina».

Še preden je londonska vlada objavila «bela knjiga» so prišle iz Ulstra vesti o ponovnih neredih in napadih. Ponoči je umrl v belfaški bolnišnici neki 18-letni protestant, ki je bil ranjen prejšnjo soboto. V popoldanskih urah je eksplodirala bomba v nekem javnem lokalu. Žrtve ni bilo. Belfaško sodišče je obsodilo angleško obrambno ministrstvo na plačilo odškodnine za skoraj 50 milijonov lir neki ženski, ki jo je izgubila vid ker jo je v domačem stanovanju pri neki manifestaciji zadela krogla iz kavčuka.

VRENJE NA GRŠKIH VISOKIH ŠOLAH

Ogorčeni spopadi v Atenah med policijo in študenti

Med spopadi sta bila ranjena tudi dva tuja časnikarja

ATENE, 20. — Danes je prišlo na atenski pravni fakulteti do hudih spopadov med študenti in policijskimi oblastmi. Na manifestaciji v okviru fakultete je sodelovalo gotovo več kot 1.000 študentov.

Fozno zvečer je policija sporočila, da je aretirala 44 študentov. Po sporočilu policije je bilo pri spopadih ranjenih 12 študentov in 12 policijskih agentov. Vse so prepeljali v bolnišnice.

Spopad v pravni fakulteti atenske univerze je logičen zaključek več kot dvestomesečnega odpora atenskih študentov proti sedanjemu policijskemu režimu. Pri tem gre za zelo obsiren protest, saj pri njem sodelujejo študentski predstavniki najrazličnejših političnih struk.

Zakaj je prišlo do spopeda? Študenti pravijo, da so se zbrali na sestanku na katerem so namerali postaviti določene zahteve odgovornim ljudem fakultete v zvezi z nezakonitimi postopki državnih oblasti.

Policija trdi, da jih je poklicalo na sedež univerze ravnanje študentov, ker ni hotelo dovoliti javnega srečanja študentov.

Atenska policija je nastopila brezobzirno. V slabi uri je izpraznila prostore univerze. Cena napada pa je bila zelo velika. Policisti so napadli študente ter telesno poškodovali tudi dva inozemska časnikarja. Napad je bil brezobziren. Veliko študentov je bilo laže, ali celo huje poškodovanih.

Danasnja racija v prostorih pravne fakultete predstavlja pomemben člen v razvoju študentskega gibanja v Grčiji. Tu so univerze zaprte že mesec dni, tako v Atenah, kakor tudi v drugih grških večjih mestih. General Papadopoulos je izjavil, da bo zatrl vse nasprotne nastope svojih političnih nasprotnikov s silo. Današnji dogodki v Atenah pričajo, da je vlada pripravljena na brezobzirno zadušitev vsakršnega odpora.

Prizor, ki se je danes nudi mlajšim, je bil grozljiv. Na desetine in stotine ranjenih in aretiranih. Policisti so napadli študente z vso silo. Prizori okrvavljenih mladičev, ki so jih podpirali njihovi tovariši, so bili na dnevnem redu.

Protest atenskih študentov ima posebno velik pomen, ker gre za eno od najbolj uspešnih dejanj, kar so jih študenti izvedli v zadnjem času. Njegov pomen je toliko večji, ker zadeva v živo vprašanje univerzitetnih svobod, ki bi jih polkovniški režim hotel bistveno okrniti ter prisiliti grške vseučilišnike k popolnemu molku. Danes so atenski študenti dokazali, da se ne dajo ugnati.

Sovjetska kozmonavta Aleksej (levo) in Vladimir (desno) šatlov sta si v spremstvu ameriškega kolega Thomasa Stafforda (v sred) ogledala model združenih vesoljskih ladje apollo in sozuj v vesoljskem centru v Houstonu. Polet in združenje obeh ladje je predviden za leto 1975. Na sliki kandidati poleta

PREISKAVA O «ČRNI SLEDI»

Po treh dolgih letih molka se je Venturi razvezal jezik

Kaže, da je založnik povedal preiskovalnemu sodniku D'Ambrosiu imena fašistov, ki so se udeležili sestanka, ki je bil 18. aprila v Padovi

MILAN, 20. — Vse kaže, da se je fašistični založnik iz Trevisa Giovanni Ventura med sobotnim zaslišanjem «izkazal». Preiskovalnemu sodniku D'Ambrosiu je povedal veliko zanimivih okoliščin, ki so imele kot posledico podpis za pornografskega agenta, ki je sodeloval v skvadrstu in nečaku Itala Balba Claudiu Orsiju.

Kaže torej, da se je po treh letih molka Ventura končno odločil in je začel prazniti svojo malho. Zakaj? Verjetno ne iz ljubezni do resnice, pač pa ker je sprevlel, da njegov dosedanj obrambni štrep sepa.

Po poročanju nekaterih listov, je založnik najprej priznal, da je pejal iz Padove v Turin bombo, ki jo je nekoč drug postavil v sodno palačo. Dodal je tudi, da je prosil pajdasa, naj naravnata peklenjski stroj tako, da ne bo eksplodiral. In res so preiskovalci našli bombo nekaj mesecev pozneje.

Nadalje je Ventura priznal, da je bil 24. julija 1939 v Milanu s pajdase Fredo in da je vedel, da je bil istega dne vhitapljen peklenjski stroj v milansko sodno palačo (tudi ta bomba ni eksplodirala). Govoril je tudi o atentatih na vlake 8. avgusta istega leta. Povečati je moral veliko zanimivega, če je takoj nato D'Ambrosio izdal zaporni nalog proti Orsiju. Na današnjem zaslišanju je moral povedati tudi nekatera imena rimskih fašističnih pravnikov, ki so se udeležili že znanega srečanja 18. aprila 1939 v Padovi, na katerem so dokončno skovali načrt za serijo bombnih atentatov. Kaže, da je priznal, da so na tem sestanku dokončno skovali načrt za bombna atentata na milansko in turinsko sodno palačo in za vrsto drugih atentatov. Namesto treh bomb, kot je bilo na sestanku domnjenj, naj bi pretepači postavili osem, ki so razile nekaj ljudi. Prav vsled tega založnik trdi, da je s oddaljen od skupine. O čem je bil se govor na tem sestanku ni znano, dejstvo pa je, da so preiskovalci odkrili, da je nekoč zbral zapiske na dan 18. aprila v Venturovem žepnem koledarju.

Založnik je pojasnil, da je zapiske zbrisala njegova mati, ki je tudi začela nekaj pomembnih dokumentov iz strahu pred hišno preiskavo. Zakaj pa je ženska zbrisala prav zapiske 18. aprila? Mora da je založnik to opravičil.

Zaradi tajnosti preiskovalnega postopka ni znano zakaj je dr. Sica zaslislal tehnika in kaj mu je ta povedal. Po nekaterih govoricah pa naj bi bilo to zasliševanje povezano z dokaznim gradivom, ki ga je pravdniku izročil pretor Infelisi.

Vzporedno se nadaljuje tudi preiskava o aferi ANAS. Načelnik rimskega preiskovalnega urada dr. Gallucci je nadaljeval s poslušanjem magnetofonskih trasov, ki mu jih je izročil odvetnik Fabbri pred nekaj dnevi. Po vesteh iz rimskih sodnih krogov naj bi odvetnik pred nekaj dnevi potrdil, da so v magnetofonskih posnetkih tudi imena nekaterih parlamentarcev. Možna je zato, da bi sodnik v kratkem izročil dokazno gradivo parlamentu.

Dr. Gallucci se je popoldne stal s kolegom Alibrandijem, ki vodi preiskavo o natečajih, ki jih je razpisal ANAS in kolegom Squillantejem, ki sodeluje v preiskavi o «gospodu Pontedera» alias odvetniku Fabbriju, ki bo v prihodnjih dneh spet zališan.

V tej zvezi se v Rimu širijo za nimivne govorice, da odvetnik Fabbri ni edini «gospod Pontedera» oziroma, da je eden od dveh «gospod Pontedera». Kdo pa naj bi bil drugi? V tej zvezi je rimski list «Messaggero» zapisal: «Spomniti se moramo zaslišavanja Walterja Benefortija, ki je po aretaciji na dveh kriptah zanikal, da je on veliki vohun političnih osebnosti in industričev. Bivši komisar naj bi tudi v tej zvezi obožlil Toma Ponzi, ki je bil prej velik prijatelj in ki je sedaj velik sovražnik. Po Benefortijevem pripovedovanju naj

Vse kaže, da bo D'Ambrosio tudi jutri nadaljeval zasliševanje fašističnega založnika. Za sedaj se nima na vidiku sočuenja med Venturo in Balbovim nečakom. Po poročanju tiskovne agencije ANSA, naj bi Ventura danes izjavil, da ni nikoli osebno poznal Orsija in od tod nujnost, da preiskovalci prej točno preverijo vse okoliščine preden ju soočijo. Govori se tudi, da je možno sočuenje med Orsijem in Fredo.

V zvezi z aretacijo Claudia Orsija so se širile tudi govorice, da naj bi bil vpleten v nakup torb, v katere so atentatorji skrili bombe za atentat na kmečko banko.

Možno je, da gre le za govorice, ki so posledica aretacije, sodnik pa je le moral imeti v rokah nekaj konkretnih dokazov, če je podpisal zaporni nalog. D'Ambrosio ni sodnik, ki bi vikal priče in luknje brez razloga, saj je to še

PO DOMNEVI RIMSKEGA LISTA «MESSAGGERO»

Odvetnik Marino G. Fabbri ni edini «gospod Pontedera»

«Veliki šef» prisluškovanja naj bi bil Tom Ponzi, ki naj bi «spredele» vohunsko mrežo po naročilu nekoga drugega

RIM, 20. — Namestnik rimskega državnega pravdnika dr. Sica, ki je prevzel preiskavo o protizakonitem telefonskem prisluškovanju je danes zaslislal tehnika telefonske družbe SIP Marcella Micozzia, ki je po nalogu bivšega vsjega komisarja milanske «Criminalpol» Walterja Benefortija postavil prisluškovalne naprave na telefonsko vezje. Izvedelo se je tudi, da bo ponosi zaslislal v zrooru v Rebbi-bi bivšega komisarja.

Zaradi tajnosti preiskovalnega postopka ni znano zakaj je dr. Sica zaslislal tehnika in kaj mu je ta povedal. Po nekaterih govoricah pa naj bi bilo to zasliševanje povezano z dokaznim gradivom, ki ga je pravdniku izročil pretor Infelisi.

Vzporedno se nadaljuje tudi preiskava o aferi ANAS. Načelnik rimskega preiskovalnega urada dr. Gallucci je nadaljeval s poslušanjem magnetofonskih trasov, ki mu jih je izročil odvetnik Fabbri pred nekaj dnevi. Po vesteh iz rimskih sodnih krogov naj bi odvetnik pred nekaj dnevi potrdil, da so v magnetofonskih posnetkih tudi imena nekaterih parlamentarcev. Možna je zato, da bi sodnik v kratkem izročil dokazno gradivo parlamentu.

Dr. Gallucci se je popoldne stal s kolegom Alibrandijem, ki vodi preiskavo o natečajih, ki jih je razpisal ANAS in kolegom Squillantejem, ki sodeluje v preiskavi o «gospodu Pontedera» alias odvetniku Fabbriju, ki bo v prihodnjih dneh spet zališan.

V tej zvezi se v Rimu širijo za nimivne govorice, da odvetnik Fabbri ni edini «gospod Pontedera» oziroma, da je eden od dveh «gospod Pontedera». Kdo pa naj bi bil drugi? V tej zvezi je rimski list «Messaggero» zapisal: «Spomniti se moramo zaslišavanja Walterja Benefortija, ki je po aretaciji na dveh kriptah zanikal, da je on veliki vohun političnih osebnosti in industričev. Bivši komisar naj bi tudi v tej zvezi obožlil Toma Ponzi, ki je bil prej velik prijatelj in ki je sedaj velik sovražnik. Po Benefortijevem pripovedovanju naj

PO KONFERENCI V KJOTU

«Vojna» zaradi varnega avtomobila med ZDA, Evropo ter Japonsko?

Evropski in japonski tovarnarji se bojijo, da bodo ZDA na lastno pest določile kriterij za varnost vozil in jim onemogočile izvoz v Ameriko

KIOTO, 20. — V tem japonskem mestu se je ravnokar zaključila 4. mednarodna konferenca o varnem avtomobilu. Udeležili so se je predstavniki držav, kjer je avtomobilska industrija najbolj razvita in zastopniki največjih tovrstnih tovarn. Na srečanju je prišlo do izraza staro nasprotje med ameriški tovarnarji na eni strani in japonskimi ter evropskimi na drugi. Položaj je bil tako napet, da so komentatorji govorili o možnosti vojne za varni avtomobil med ZDA in ostalimi državami. Glavni vzrok spora je strah evropskih in japonskih podjetnikov, da bodo ZDA kar na lastno pest določile kriterij varnosti in s tem praktično onemogočile izvoz teh podjetij v Ameriko.

Pokrovitelj konferenc je bilo ameriško ministrstvo za prevoze. Srečanja so se udeležili predstav-

niki držav, kjer je avtomobilska industrija najbolj razvita. Glavna tema je bil pregled doseženih rezultatov, odkar je washingtonsko ministrstvo dalo leta 1966 pobudo za program ESV (kratice angleškega izraza Experimental Safety Vehicle). Namen tega načrta je zmanjšati število smrtnih prometnih nesreč, ki leto za letom narašča v vseh državah sveta. To naj bi po mnenju ameriških strokovnjakov dosegli z vozili, ki bi obvarovali potnike pri čelnem trčenju s hitrostjo 80 km na uro, ali pri bočnem trčenju s hitrostjo 24 km na uro.

In prav to določilo je jabolko spora med ameriški in japonski mi ter evropski industrijami. Gre za to: Evropejci in Japonci trdijo, da je tak avtomobil nesmišeln za evropske in japonske razmere, kjer ceste ne dovoljujejo tako velikih hitrosti kot v ZDA. K temu dodajajo še, da bi taka vozila bila pravi tanki, ki bi potrebovali izredno močne motorje in bi porabili ogromne količine goriva. To za Američane ni velik problem, ker so že njihovi sedanji avtomobili bolj podobni kričarjam kot pa vozilom, poleg tega pa jih poganjajo visokokubični motorji. Motor s 3 ali 4 tisoč kub. cm je v ZDA prava vsakdanost, v Evropi pa si avto s takim motorjem lahko privoščijo le petičine. In k temu še druga ugotovitev: pred časom se v ZDA preizkusili prototip varnega vozila in rezultat poskusa je bil porazen. Avto, ki je tehtal nad dve toni in pol je bil tako neokreten, da je bil namesto varnega vozila pravo «samomorilno vozilo».

Po načrtu ameriških strokovnjakov, naj bi poskusna varna vozila delili v dve kategoriji: lahko do 1.500 funtov (okrog 680 kg) in težko do 4.000 funtov. Dejansko pa so vsa vozila težke kategorije preslegla to težo in tehtajo okrog 5.800

«DELFINI RIBIČI» V SZ

Skupina uslužnih delavcev je dobesedno darovala gostom poletniški domov na Jalti nekje kraj škombrcev. Delfini so obkolili škombre in jih potisnili proti bregu, kjer se je zbrala gruča ljudi, ki je opazovala nevaruden prizor.

Po vesteh sovjetske tiskovne agencije TASS so se gostje poletniških domov zbrali na nabrežju, da bi od daleč opazovali skoje in norčije skupine delfinov. Zivali so se verjetno zavedale, da jih ljudje opazujejo in so se bliskovito oddaljile. Vrnile so se malo pozneje in potiskale proti bregu velikoto jato škombrcev. Naglase so jih prav na breg, kjer so jih prešenečeni opazovalci pobirali kar z rokami.

SLEPARJI

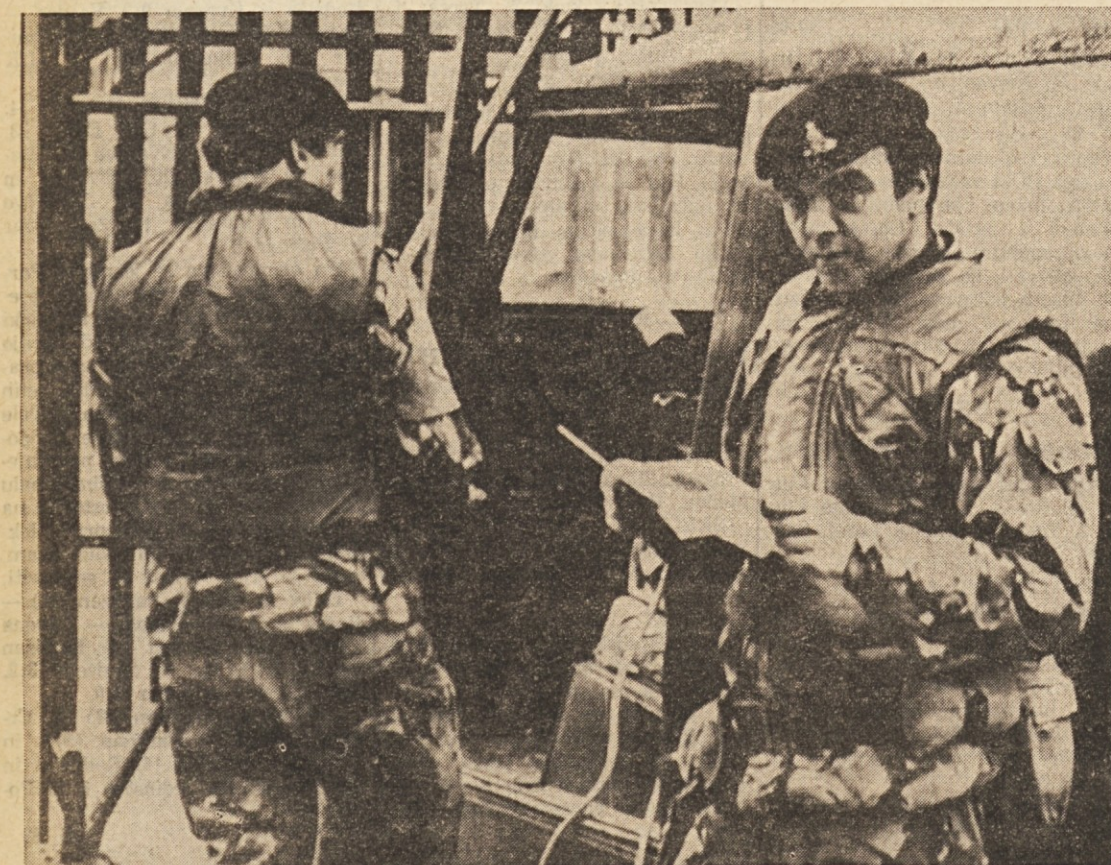
Neapeljčani so že od nekdaj sloveli kot izredni sleparji, taki, da ti sezujejo nogavice ne da bi ti prej sezuli čevlje. V zadnjih časih pa je njihova slava zbledela v primerjavi z iznadljivostjo nekaterih sovjetskih goljufov.

Sovjetski tisk je večera poročal o neverjetni goljufiji nekoga domnevnega glasbenika, ki je preprical ravnanje raznih menz in podjetij v Omsku v Sibiriji, da nujno potrebujejo svojo himno.

Če podjetja sedaj nimajo himne, ni to s po krivdi ravnanje, ki se niso premislili, pač po krivdi goljufa, ki jo je porabil s predujmom. Poraja pa se vprašanje, ali je bil goljuf res tako spreten ali pa so bili ogoljufanci tako bedasti.

funtov (nad 2.600 kg). Turinska tovorna Fiat je izvedla nekaj poskusov čelnega in bočnega trčenja med voziloma lahke in težke kategorije. Posledice za šoferja in potnike manjšega avtomobila so bile porazne.

Načrt za varno vozilo je ameriško ministrstvo za prevoze začelo pod pritiskom ameriških industričev. Bil je to poskus, da se na eleganten način rešijo nevarni roparski tekmecevi, ki so si osvojili dober del avtomobilskega tržišča v ZDA. Varnost igra v tem načrtu zelo pomembno vlogo zlasti še, ker se doslej poskusi z orjaskimi varnimi avtomobili niso obnesli. Ameriška industrija zagovarja take norme, ki bi bile pravi «štrik za vrata» evropski, ker bi njena varnostna višja kategorije ne bila konkurenčna. Značilno je tudi, da so ZDA odločno evropskim in japonskim partnerjem zagrožile, da bodo na lastno pest uvedle svoje varnostne norme, ne da bi upoštevale mnenje ostalih proizvajalcev. Pri vsej diskusiji pa so delegati pozabili na osnovni problem: človeka. Se tako varen avto lahko postane smrtonosni stroj v rokah brezvestnega šoferja, medtem ko je vsakdanji avto z nekaterimi izboljšavami do varjen v rokah previdnega voznika. To dokazuje vsakevežega praksa, saj je okvara na vozilu le redkokdaj vzrok nesreče, razen če ni okvara kriva šoferja za zanikrnost.

Britanska vojaka, ki sta stražila na eni izmed belfaških cest, sta včeraj z zanimanjem prebirala «bela knjiga» o Ulstru, ki jo je izdala londonska vlada

Ustavni sodnik pred ustavnim sodiščem

RIM, 20. — En sodnik ustavnega sodišča in dva parlamentarca se bodo morali zagovarjati zato, ker so pred nekaj leti izrazili svojo solidarnost delavcem nekakega podjetja v Toskani, ki ga je lastnik nameraval zapreti.

Zanimivo je, da je eden od obtožencev sedaj član ustavnega sodišča. Gre za socialista Leonetta Amadeia, ki pa v času dogodka ni bil še ustavni sodnik. Ostala dva obtožena sta socialistična parlamentarca Giacomo Mancini in Giovanni Pieraccini. Pooblastilo za postopek glede zadnjih dveh bo morala dati poslanska zbornica oz. senat, za Amadeia pa ustavno sodišče.

V tej zvezi je treba omeniti, da zakon predvideva tudi tak postopek. Res pa je, da se bo nekaj takega zgodilo prvič v zgodovini italijanske republike.

Do sedaj niso pristojni organi prijavili sodišču nobenega od navedenih parlamentarcev socialistične stranke.

NEPRIČAKOVAN RAZPLET PREISKAVE O NAPADU NA BRITANSKA TURISTA V PROVANSI

Bryan Cartland naj bi med prepriom ubil očeta

Mladenicevo pripovedovanje o domnevnem napadu je bilo večkrat protislovno

PARIZ, 20. — Nepredviden razplet preiskave o «napadu» na britanskega turista pri mestecu Slon de Provence: po ugotovitvah francoske policije kaže, da je 60-letnega profesorja Johna Cartlanda ubil njegov sin Bryan. Pri letni profesor je bil ubit s sekuro, njegov sin pa laže ranjen z nožem britanske znanke.

Po mnenju preiskovalcev, ki nepretrgano zaslišujejo Bryana Cartlanda, sta se oče in sin v nedeljo ponoči ostro sprla, medtem ko sta bila oba vinjena. Mladenec naj bi si nato izmislil surov napad, da bi se izognil posledicam svojega dejanja.

John in Bryan Cartland sta potovala z avtomobilom s prikolico in sta bila namenjena v Jouxes, kjer je profesor še vedno posedoval nekaj zemlje. V nedeljo popoldne sta se iz ne nepojasnjenih razlogov ustavila pri mestecu Slon de Provence, ko sta

bila oddaljena le nekaj 30 km od cilja. Zavozila sta s prikolico v borov gozd in se pripravila na nočitev. Okrog ponoči je avtomobilist Frederic Delaune opazil požar v gozdiču. Ob robu ceste je tudi videl moškega, ki mu je pomignil, naj se ustavi in se takoj nato zgrudil na tla.

«Zstopil sem iz avta — je povedal avtomobilist preiskovalcem — in sem se približal neznanцу, ki mi je šepnil: «Tecite, tecite, moj oče je bil ubit». Delaune je stopil do jase, kjer sta se Britanica ustavila. V luči gošče prikolice je videl na tleh okrvavljeno truplo Johna Cartlanda. Vrnil se je k ranjencu, ki mu je na hitro povedal dogodek in takoj nato je odšel z avtom po pomoč.

Policisti so včeraj zasliševali Bryana ves dan v bolnišnici v mestecu Slon de Provence, kjer so mu zdrav-

ni razkužili rane (mladenič je bil praktično le opraskan z nožem). Vse kaže, da je bilo njegovo pričevanje večkrat protislovno. Njegova verzija o dogodku je na kratko sledeča: ko je opazil neznanca, ki so brskali po prtljarnici njegovega avtomobila, so ga tatovi napadli in tako močno udarili s kolom po glavi, da je omedlel. Ko je prišel spet k zavesti je videl na tleh očetovo truplo in gorečo prikolico. S težavo se je privlekel do ceste, da bi prosil mimoidoče za pomoč.

Po ogledu ostanov prikolice pa so preiskovalci prepričani, da sta moža med prepriom prevrnila kuhališnik na bencin in tako sama povzročila požar. Pretp naj bi se nadaljeval na prostem. John naj bi zgrabil nož, njegov sin pa sekuro, s katero naj bi razkral očetu glavo na dveje. Pre-

iskovalci so mnenja, da bodo resnico ugotovili v kratkem, takoj ko bo znan rezultat obdukcije.

Pripovedovanje Bryana Cartlanda je marsikoga spomnilo na afero Dominici, krvav dogodek izpred dvajsetih let. Pri mestecu Lurs, kakih 60 km od kraja «napada» na Cartlandovo, so bili 5. avgusta 1952 ubiti v svojem «šotoru» britanski znanstvenik Jack Drummond, njegova soproga Ann in njegova hčerka Elizabeth. Umora je bil osumljen farmer Gaston Dominici, ki je najprej priznal vse, nato pa je skušal zvrniti krivdo na sina Gustava.

Gaston Dominici je bil najprej obsojen na smrt, nato pa na dosmrtno ječo. Osvobojen je bil leta 1960 in nekaj dni pozneje je bil sprejet v hišnico, kjer je umrl štiri leta pozneje in «mesel» v grob resnico o umoru.